

DRs Programetik 2009

Etiske retningslinjer for DRs programmer og medarbejdere

- **DRs PROGRAMETIK 2009** er vedtaget af DRs direktion 23.juni 2009, trådt i kraft 1. december 2009 og findes i netversion på DR Inline og på dr.dk/OmDR.
- Programetikken er udarbejdet af DRs programetik-udvalg.
- Programetikken opdateres løbende. Nye justeringer vil blive omtalt på DR Inlines programetik-site og markeres som ændring i det enkelte afsnit med en dato for, hvornår ændringen er trådt i kraft..
- I tvivlsspørgsmål kan man kontakte nærmeste chef, DR Jura eller konsulent for programetikken, Marianne Blichfeldt (mbf@dr.dk)

INDHOLD (sidetal skal skrives ind)

Forord: Det etiske kompas	side 3
DRs 10 programetiske bud.....	side 4
Kapitel 01 - Fairness	side 5-8
• Fairness	
• Redigering	
• Effekt og gennemslagskraft	
• Berigtigelse	
Kapitel 02 - Aftaler	side 9-12
• Aftaler	
• Medvirkende under 18 år	
• Kilder	
Kapitel 03 - Privatlivets fred og ærekrænkelser	side 13-14
• Privatlivets fred	
• Interview uden forudgående aftale	
• Ærekrænkelser	
Kapitel 04 - Rekonstruktion og dramatisering	side 15
• Rekonstruktion	
• Dramatisering	
Kapitel 05 - Retsreportage	side 16
• Retsreportage	
• Identifikation ved forbrydelser	
Kapitel 06 - Skjult kamera og mikrofon samt fiktiv identitet	side 17-19
• Skjult kamera og mikrofon	
• Fiktiv identitet	
• Afhøring - forklaring til politiet	
Kapitel 07 - Minoriteter, børn og unge	side 20-21
• Minoriteter	

<ul style="list-style-type: none"> • Børn og unge • Særlige forhold - nye medier • Børn som medvirkende 	
Kapitel 08 - Arkiv, genudsendelse og udlevering af materiale	side 22-24
<ul style="list-style-type: none"> • Arkiv og contentshare • Genudsendelse • Forholdet til medvirkende • Udlevering af materiale 	
Kapitel 09 - Retningslinjer for håndtering af følsomt stof	side 25
<ul style="list-style-type: none"> • Følsomt stof • Håndtering 	
Kapitel 10 - Sprog	side 26
<ul style="list-style-type: none"> • Klart og forståeligt • Troværdighed og gennemsigtighed 	
Kapitel 11 - Satire	side 27
Kapitel 12 - Interaktive medier	side 28-31
<ul style="list-style-type: none"> • Brugerskabt indhold • Indhold DR afviser • Brugeroplysninger • Ekstern linkning 	
Kapitel 13 - Indsamlinger	side 32
<ul style="list-style-type: none"> • Omtale og skiltning • Indsamlingsshow 	
Kapitel 14 - Konkurrencer, quiz og spil	side 33-34
<ul style="list-style-type: none"> • Deltagere • Sikkerhed • Præmier 	
Kapitel 15 - Valg og folkeafstemninger	side 35
<ul style="list-style-type: none"> • Skærpet forpligtelse • Særudsendelser udgår 	
Kapitel 16 - Habilitet	side 36-39
<ul style="list-style-type: none"> • Habilitet • Ytringsfrihed • Bijob • Gaver 	
Kapitel 17 - DRs logo og varemærker	side 40
<ul style="list-style-type: none"> • Koncernlogo • Bygninger og effekter 	
Kapitel 18 - Skjult reklame eller redaktionel omtale af produkter	side 41
Kapitel 19 - Sponsorering	side 42-44
<ul style="list-style-type: none"> • Hvilke programmer sponsoreres • Hvem kan være sponsor • Kreditering • Særligt om radio 	
Kapitel 20 - Lytter- og seerhenvendelser samt klager	side 45-46
<ul style="list-style-type: none"> • Klageadgang • Svarpolitik • Klagevejledning 	

FORORD:

Det etiske kompas

DR har som licensfinansieret Public Service virksomhed en række markante forpligtelser i udøvelsen af sin funktion. Virksomheden er helt overordnet reguleret i Public servicekontrakten, og vi skal naturligvis overholde gældende lovgivning inden for medieområdet.

Men én ting er jura - noget andet er reguleringen af de mange dilemmaer af etisk karakter, som opstår i det daglige virke. Det, der karakteriserer etiske dilemmaer er netop, at der ikke kan gives udtømmende regler eller præcise anvisninger på, hvordan de skal løses.

DRs programetik opstiller en række overordnede retningslinjer for, hvordan vi skal forholde os til de etiske dilemmaer, og dermed er DRs programetik en forudsætning for, at vi kan løse vore opgaver som uafhængig og troværdig Public Service virksomhed.

DR har en særlig forpligtelse til at lave både kritisk og konstruktiv journalistik. Det betyder, at vi på den ene side skal være offentlighedens vagthund i forhold til myndigheder, erhvervsliv, organisationer og andre af samfundets magthavere. På den anden side skal vi sætte høje standarder for god og fair journalistik. Det kræver mod, grundighed og omtanke.

Programetikken udgør DRs etiske kompas, og DRs medarbejdere skal hver eneste dag bestræbe sig på at leve op til DRs kerneværdier:

Troværdighed - DR skal være danskernes troværdige formidler i en kompleks verden. DR skal lægge afgørende vægt på grundig research og hæderlighed i programarbejdet. DR må ikke tale mod bedre vidende eller have skjulte dagsordner.

Uafhængighed - DR må aldrig tage hensyn til eller lade sig styre af økonomiske eller politiske særinteresser. Der må ikke kunne rejses berettiget tvivl om DRs, produktionernes eller medarbejderens integritet.

Alsidighed - DR skal være fair over for alle parter, holdninger og synspunkter gennem en upartisk og kritisk journalistik.

Mangfoldighed - DRs programvirksomhed skal henvende sig til de mange og de få gennem en mangfoldighed i emner og synsvinkler. Der skal være tilbud til grupper med særlige behov og interesser.

Kvalitet - DR skal i sin programvirksomhed løbende arbejde for at højne det kvalitetsmæssige, etiske og kreative niveau på det danske mediemarked.

DRs medarbejdere skal altid først og fremmest lade sig styre af disse fem kerneværdier. DRs Programetik 2009 er en guide til, hvordan de kan udmøntes i det daglige redaktionelle arbejde. Programetikken gælder for DRs programvirksomhed og i øvrigt alle steder, hvor DR har afgørende indflydelse på de indholdsmæssige, redaktionelle valg.

En lang række områder er styret af lovgivningen, og i disse tilfælde henvises som udgangspunkt til de relevante love eller bestemmelser, ligesom de vigtigste bestemmelser er gengivet i kort form.

DRs Programetik 2009 er et offentligt papir - som frit kan hentes i netversion på dr.dk/OmDR. Programetikken opdateres løbende.

DRs 10 programetiske bud

DR er uafhængig, troværdig, mangfoldig og alsidig, fordi vi:

1. Behandler en mangfoldighed af emner og vælger temaer og vinkler, som sikrer en mangfoldighed af holdninger.
2. Ser det som vores opgave at give danskerne korrekt og alsidig information om alle sager uanset vores personlige synspunkter.
3. Værner om ytringsfriheden og uafhængigheden og afviser ethvert forsøg på indblanding i DRs redaktionelle frihed.
4. Tager vores opgave som offentlighedens vagthund alvorligt.
5. Baserer vores journalistik på facts og ikke på fordomme.
6. Lader alle relevante parter i en sag komme til orde og giver dem en fair behandling.
7. Indgår klare aftaler med de medvirkende.
8. Tager særligt hensyn til børn, udsatte og svage mennesker.
9. Lader en kollega overtage en sag, hvis der kan rejses berettiget tvivl om egen habilitet.
10. Aldrig påtager os bijobs eller modtager gaver, der kan skabe tvivl om DRs troværdighed og uafhængighed.

Kapitel 01

Fairness

DR stræber efter altid at give en fair og ansvarlig behandling af de mennesker, organisationer og virksomheder mv., som omtales eller medvirker i DRs produktioner.

Generelt

- DR skal altid loyalt redegøre for de involverede parter synspunkter og må ikke fortie relevante argumenter og oplysninger.
- DR manipulerer ikke med tekst, lyd, video, grafik, tid eller sted for at frembringe eller antyde andre meninger end dem, som de medvirkende har givet udtryk for.
- Når DR viderebringer oplysninger fra et andet medie, skal DR selv sikre, at de presseetiske regler er overholdt, herunder særligt forpligtelsen til at angive kilden og - ved skadelige, krænkende eller agtelsesforringende oplysninger - foretage forelæggelse for en part med henblik på en udtalelse.
- Selv om en oplysning isoleret set er korrekt, er det tilrettelæggerens ansvar at sikre, at måde og sammenhæng oplysningen viderebringes på, giver et fair billede.
- DR vurderer altid konsekvenserne af de programmer, der udsendes. Dette gælder især i forbindelse med medvirkende, som ikke er medievanter, og hvor det derfor ikke kan forventes, at de kan overskue virkningen af deres udtalelser.

Forelæggelse - kritiske oplysninger

- Oplysninger, som kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforringende, skal efterprøves i særlig grad inden de bringes, først og fremmest ved forelæggelse for den pågældende. Selv om en person eller en virksomhed generelt har afvist at medvirke i et program skal DR i rimelig tid før offentliggørelse forelægge oplysninger, der kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforringende for den pågældende. Forelæggelsen skal indeholde de relevante oplysninger, om den sammenhæng oplysningerne indgår i, så den angrebne part har en rimelig mulighed for at svare på kritikken.
- Omfanget af bestræbelserne for at få en kommentar skal afhænge af, hvor alvorlig kritikken er, og hvilken betydning aktualiteten har. DR bringer i visse sammenhænge indslag, selv om det ikke er muligt at foreholde kritikken for den enkelte person eller virksomhed. Det kan fx. være tilfældet for udtalelser, der fremsættes som led i den politiske eller samfundsmæssige debat, eller hvor en omtalt part eller virksomhed søger at hindre udsendelse ved ikke at ville medvirke.
- Svaret på kritikken eller oplysningerne vil som hovedregel blive bragt i samme program. Hvor dette ikke er muligt skal det så vidt muligt fremgå, hvor den angrebne part vil komme til orde, fx. i næste radioavis.
- Den mulighed, som en angreben part får for at svare på kritik, skal stå i et rimeligt forhold til den styrke, som kritikken fremføres med. Det samme gælder, hvor en journalistisk roduktion er meget skarpt vinklet eller benytter sig af særlige dramaturgiske effekter eller opbygning.

Interviews

- Interviews skal redigeres fair og omhyggeligt. Relevante svar skal medtages.
- I trailers og spots må ikke antydes problemstillinger, som ikke bliver behandlet i programmet.
- Der skal afsættes passende tid til kritiske og konfronterende live-interviews, og den interviewede skal være bekendt med den forventede varighed af interviewet.

Redigering

DR værner om sin uafhængighed. DR har derfor redigeringsretten til sine programmer. Det betyder blandt andet.

- DR imødekommer generelt ikke - hverken forudgående eller efterfølgende krav fra medvirkende om, at et interview skal sendes uredigeret eller at interviewede skal kende alle spørgsmål på forhånd..
- Der kan være historier, som har en så væsentlig karakter med en høj almen interesse, hvor DRs mulighed for at fortælle dem er betinget af, at DR indgår en kontrakt med en part, som giver parten mulighed for at gøre indsigelser mod redigeringen. Dette gælder, når DR kun på denne måde kan få adgang til et sted, en begivenhed eller en person ved at indgå en kontrakt. Indsigelsesretten gælder udelukkende de faktuelle oplysninger i produktionen ikke redaktionelle beslutninger om fremstillingen af historien. I disse tilfælde skal kontrakten omtales ved udsendelse og væsentlige dele af kontrakten offentliggøres fx. på dr.dk. Kontrakten kan indgås af en redaktionschef og skal godkendes af direktøren for den pågældende produktion. Der påhviler redaktionschefen et særligt ansvar for at produktionen på trods af kontraktens mulighed for at parten kan gøre indsigelser af faktisk karakter giver et retvisende billede af virkeligheden. Hvis der kan rejses berettiget tvivl om dette, er det redaktionschefens pligt i samråd med direktøren og DR Medier at stoppe produktionen og sikre, at den ikke udsendes.
- DR imødekommer generelt ikke krav fra medvirkende om at godkende det redigerede interview.
- Hvis længerevarende produktioner går meget tæt på private og personlige dele af menneskers liv bør den færdige produktion forevises dem inden udsendelse, ligesom eventuelle indsigelser bør overvejes meget grundigt.
- Det er vigtigt, at både tilrettelægger og redaktør altid gør sig grundige overvejelser om anvendelse af iscenesættelse, rekonstruktion og anvendelse af musik i faktaproduktioner. Resultatet skal give et fair og retvisende billede af virkeligheden. Ved rekonstruktion eller modelbilleder skal dette fremgå tydeligt for seerne. (se i øvrigt afsnit om rekonstruktion).
- Det er vigtigt, at tilrettelæggere af fiktion sammen med direktører nøje overvejer optræden af DR medarbejdere i deres DR roller i dramaproduktioner. Seere, lytter og brugere må aldrig bringes i tvivl om, hvad der er fiktion og hvad der er virkelighed. Direktøren skal godkende DR medarbejders optræden i fiktion jvf. retningslinjerne for bibeskæftigelse.

Pressemateriale

- Det skal som hovedregel fremgå af udsendelsen, hvis der anvendes materiale eller sekvenser, der oprindeligt er pressemateriale - herunder reklame eller andet markedsføringsmateriale fra en myndighed, en virksomhed eller en organisation. DRs medarbejdere er opmærksomme på, hvordan den slags materiale i øvrigt anvendes, og hvordan det præsenteres. Det samme gælder (lyd)billeder, der hentes fra en bestemt part, og hvor udvalget allerede af den grund kan være redigeret.

Effekt og gennemslagskraft

DR er opmærksom på de elektroniske mediers gennemslagskraft og effekt, fx. i relation til dækning af krig, katastrofer og vold. DR har pligt til at skildre virkeligheden, mens skal samtidig tage hensyn til, at billeder og lyd fra fx. krig, katastrofer, sex og vold kan virke voldsomt.

Vold

- DR skildrer virkeligheden - også når den er voldelig. Det sker med respekt for de involverede og under hensyntagen til seerne.
- DR skal altid advare mod voldelige eller andre stærke scener.
- Voldelige scener i faktaproduktioner, som fx. nyheder, reportager og dokumentar skal tjene et redaktionelt formål, afdække forhold af væsentlig offentlig interesse og bidrage væsentligt til den historie, der formidles.

- Billedsekvenser med vold må kun bruges til at illustrere konkrete begivenheder, og der skal udvises meget stor agtpågivenhed, hvis de anvendes som mere generelle dækbilleder.
- Billeder af omkomne, hvis identitet kan genkendes af pårørende eller på grund af hændelsen, må kun undtagelsesvis vises og kun hvis det er væsentligt og tjener almenhedens interesse. Den slags billeder må kun genudsendes ved en senere lejlighed, hvis der er væsentlige redaktionelle grunde til det. Billederne klausuleres i arkivet. (se afsnit om arkivering)

Vold i fiktionsprogrammer

- I dramatik er der mere vide rammer for at vise vold. Jo længere væk fra virkeligheden - jo videre rammer.
- DR advarer forud for visningen, hvis indholdet er uegnet for børn.

Ulykker og forbrydelser

- DR skal afstå fra at vise stærke billeder fra ulykkes- eller gerningssteder, medmindre billeder tjener et væsentligt redaktionelt formål eller afdækker forhold af væsentlig offentlig interesse. I disse tilfælde skal det nøje overvejes, om materialets væsentlighed/sagens principper overstiger hensynet til den enkelte.
- DR skal tage særlige hensyn til de involverede og deres pårørende. Der skal udvises særlig agtpågivenhed ved offentliggørelse af billeder kort tid efter en ulykke medmindre DR positivt ved, at de pårørende er underrettet.

Dækning af krig og konflikter

DR er opmærksom på at sandheden meget ofte kan blive krigens første offer. Manipulation af offentligheden og forsøg på styring af informationsstrømmen indgår i krigsførende parter strategi. Mangfoldighed, alsidighed og nuancering af synspunkterne er DRs altafgørende kendetegn.

- Tilrettelæggere og redaktører skal udvise stor kildekritik, angive kilder og formidle baggrund og mulige motiver til forskellige oplysninger.
- En krig er også voldsomme billeder af død og ødelæggelse. DR skal vise krigen, som den er, men altid advare seerne før voldsomme billeder.
- Når DR sender billeder direkte fra krig, katastrofer eller andre voldsomme begivenheder, skal den ansvarlige redaktionschef være særligt agtpågivende for at sikre seerne mod voldelige billeder, som ikke har et redaktionelt formål.
- Hvis journalister arbejder "embedded" af en af de stridende parter, oplyser DR om dette, og om hvilke omstændigheder, betingelser og begrænsninger der i øvrigt gælder for at rapportere under disse vilkår. Beslutning om rapportering fra en konflikt med "embedded"-journalister skal træffes efter nøje overvejelse og afvejning af, hvilke andre muligheder DR har for at dække en igangværende konflikt.
- Hvis Danmark er part i en konflikt skal DR i særlig grad være sig sit ansvar som massemedie bevidst i forhold til den effekt informationer, der angår landets og individers sikkerhed kan have. Redaktører og tilrettelæggere har samtidig et ansvar for ikke at undertrykke væsentlig historier af samfundsmæssig betydning.

Selv mord

- DR omtaler ikke selvmord eller selvmordsforsøg, medmindre omtalen indgår i en særlig relevant sammenhæng som fx en dokumentarudsendelse om emnet eller en nyhedsdækning af en konkret sag, hvor særlige redaktionelle grunde taler for en omtale.
- Enhver omtale eller beskrivelse af selvmord kan risikere at inspirere andre. Unødigt fokusering på eller beskrivelse af selvmordsmetoder bør derfor undgås.

Sex

- DR viser ikke porno.

- Hvis DR viser eksplicitte erotiske scener før kl.21, skal der altid advares forud.
- DR må tage særlige hensyn, når det gælder pædofili og bør aldrig vise eksplicitte billeder af overgreb på børn.
- Enhver anvendelse af billeder af afklædte børn skal overvejes nøje. Den redaktionelle begrundelse skal vejes op mod risikoen for ulovlig spredning af billederne.

Berigtigelse

DR værner om sin troværdighed og retter faktuelle fejl af betydning.

Hvis DR har bragt urigtige oplysninger eller meddelelser med betydning, der er til skade for privatpersoner, virksomheder eller institutioner, skal oplysningerne berigtiges hurtigst muligt i samme medie og i videst mulige udstrækning på et tilsvarende sted/tidspunkt, som de forkerte oplysninger/meddelelser blev bragt.

Berigtigelsen skal godkendes af redaktionschefen, før den bringes. For eksterne produktioner har redaktøren i DR Medier ansvar.

DR kan komme i situationer, hvor materiale, der er gjort tilgængeligt on demand på dr.dk viser sig at indeholde fejl eller brud på DRs programetik.

- Hvis det er en objektivt set mindre betydningsfuld fejl har redaktionschefen ansvar for, at materialet bliver gjort tilgængeligt i en modificeret form (efterredigeret, forsynet med en kommentar)
- Hvis der er tale om en fejl af betydning, som DR ifølge de vejledende presseetiske regler er forpligtet til at berigtige, har DR Medier for on-demand ansvar for at det sker på alle platforme, hvor fejlen er publiceret. DR Medier for on-demand beslutter i samråd med redaktionschefen, om materialet skal fjernes fra dr.dk.
- Hvis der er tale om faktiske oplysninger, hvis rigtighed ikke er oplagt og som kan påføre nogen økonomisk eller anden skade af betydning, skal DR ifølge medieansvarsloven efterkomme ønsker fra en part om *genmæle*. I dette tilfælde har redaktionschefen ansvar for, at det sker og genmælet linkes til det oprindelige materiale, så det fremgår tydeligt i sammenhæng. Hvis materialet også er publiceret på andre platforme, skal genmælet også bringes der.
- Endelig kan DR komme ud for, at materiale på dr.dk udgør en krænkelse efter de strafferetslige regler, og DR enten af egen drift erkender dette, DR modtager dom herom, eller der bliver nedlagt fagedforbud mod DRs visning af det pågældende materiale. I disse tilfælde skal materialet straks fjernes fra dr.dk. DR Medier for on-demand har ansvar for, at det sker.

I alle tilfælde er DR åben om fejl, der måtte være begået og offentliggør en redegørelse på siden "Fejl og Fakta".

Kapitel 02

Aftaler

DR lægger vægt på at medvirkende får klare præmisser for deres deltagelse i DR produktioner og det er medarbejderens ansvar, at forudsætningerne er forstået og accepteret, så der foreligger en klar aftale. Ved medvirkende forstås personer, der deltager i et indslag eller program og ikke blot vises i billedet eller indgår som baggrundslyd. I programetikken dækker udtrykket medvirkende ikke personer, der til brug for produktionen skaber eller fremfører kunstneriske værker, og som derfor leverer en ophavretligt beskyttet indsats (skuespillere, musikere mv.). Aftaler med denne type medvirkende skal indgås skriftligt og opfylde kravene i DRs kontrakt- og rettighedsstrategier.

DR skal sikre sig, at følgende præmisser er forstået og accepteret af den medvirkende.

- Emnet for produktionen.
- Hvilken sammenhæng de indgår i, herunder hvilke indslag og udsendelser interviewet bliver optaget til.
- At deres udtalelser kan blive refereret eller genbrugt i andre af DRs udsendelser.

Den medvirkende skal have navn og telefonnummer på den ansvarlige tilrettelægger. Tilrettelæggeren har ansvar for klausulering i DRs arkivsystemer, hvis der indgås aftale om begrænset brug af det optagne materiale.

Hvordan den konkrete aftales form og indhold skal være, afhænger af programmets karakter og af, hvor medievariant den medvirkende er. Jo mere personfølsomme emner, og jo mindre rutinerede medvirkende, desto større krav til aftalens klarhed og præcision. Aftalen kan omvendt være mindre detaljeret, når der er tale om personer, der har rutine i omgangen med medier, som fx politikere eller personer, der er offentligt kendte, eller når der er tale om emner, som har meget lidt personlig karakter - fx voxpop.

Tilføjet 1.4.2010:

Båndoptager er et almindeligt journalistisk arbejdsredskab. Hvis den medvirkende er gjort bekendt med, at vedkommende taler med en DR journalist, er DRs medarbejdere ikke forpligtet til særskilt at gøre opmærksom på brugen af båndoptager.

Hvis der påtænkes offentliggørelse af en båndet optagelse med en ikke-medievariant person, bør den medvirkende orienteres forud for offentliggørelsen.

Hvis den medvirkende ikke er bekendt med DR medarbejderens identitet og at samtalen bliver båndet, er der tale om en skjult optagelse. Optagelsen skal derfor håndteres efter DRs regler om skjult kamera og mikrofon i kapitel 6.(end)

Hvis der medvirker personer, som ikke er medievarante, skal der indhentes samtykke fra evt. værge.

Det vil ofte ligge i situationen - fx. fordi der er tale om en medievariant person, der udtaler sig inden for sin metier - at den medvirkende forstår præmisserne for sin deltagelse, men det er DRs ansvar at sikre, at det er tilfældet. Derfor skal en medvirkende udtrykkeligt oplyses om de præmisser, der ikke klart fremgår af situationen, for at sikre at DRs anvendelse ikke blokeres som følge af uklarhed om, hvad den medvirkende har sagt ja til at medvirke i.

Når præmisserne er forstået og accepteret, foreligger der en juridisk bindende aftale. Hvis aftalen er indgået mundtligt, kan den fremsendes til den medvirkende til orientering, fx. som e-mail, der bekræfter de væsentligste dele af aftalen.

Samtykke kan i konkrete tilfælde gives stiltiende, fx samtidig med optagelserne. Det sker fx.

ved direkte transmissioner af begivenheder, hvor emnet ikke er indenfor den personlige sfære.

Hvis der er tale om følsomme emner af privat karakter, giver DRs medarbejder de medvirkende en grundig information om programmet og den medvirkendes deltagelse samt de ovennævnte oplysninger. Det skal sikre, at den medvirkende har fået alle de relevante oplysninger, som giver mulighed for at træffe en kvalificeret beslutning om medvirken. Det kan generelt anbefales at give informationen skriftligt, og når særlige forhold taler for det, kan tilrettelæggeren bede de medvirkende give deres udtrykkelige accept gennem et skriftligt samtykke. Er der indgået særlig aftale om begrænset anvendelse af optagelserne skal tilrettelæggeren sikre, at materialet klausuleres i DRs mediearkiv. For at sikre at DR kan genudsende et program om et følsomt emne, skal tilrettelæggeren i DRs mediearkiv arkivere navn og afdeling på personer, der skal kontaktes forud for genudsendelse og anføre, at der er tale om et følsomt program.

Det gælder dog ikke, hvis navnet/adressen ikke kan oplyses af sikkerhedsmæssige årsager.

Hvis hensyn til afsløring af kritisable forhold af almen interesse taler for det, kan DRs medarbejder beslutte, at den medvirkende ikke får samtlige oplysninger om sammenhængen eller detaljerne om emnet forud for interview.

Hvis DRs medarbejdere indgår skriftlige kontrakter med medvirkende, skal det sikres, at kontrakten ikke indeholder krav om afgivelse af DRs redigeringsret. Med redigeringsret forstås DRs ret til at udvælge og prioritere det optagne materiale. Der henvises i øvrigt til afsnittet om redigering i DRs Programetik kapitel 1.

DRs programmer er som udgangspunkt først offentlige tilgængelige, når de har været vist på DR.

Hvis kopier af DRs programmer vises eller sendes til pressen forud for udsendelse med henblik på redaktionel foromtale, skal redaktionen vurdere, hvordan foromtalen kan påvirke programmets kilder eller medvirkende. Det skal herunder vurderes, om medvirkende vil blive kontaktet af pressen forud for udsendelse. Medvirkende bør i så fald varsles af DR.

Ved særligt kritiske eller personfølsomme programmer, der må antages at have væsentlig offentlig bevågenhed forud for udsendelse, skal medvirkende tilbydes samme mulighed for gennemsyn som pressen.

DR benytter sig kun undtagelsesvis af anonyme medvirkende, når særlige kildehensyn taler for det. Det kan fx. være hensyn til den medvirkendes sikkerhed, retsstilling, arbejde el. velfærd. Ved brug af anonyme kilder, skal redaktionen kende den anonyme persons identitet samt baggrunden for kravet om anonymitet. Nærmeste DR chef skal give tilladelse til at anonymisere medvirkende.

Medvirkende under 18 år

Helt overordnet kan børn og unge under 18 år ikke give bindende tilsagn om medvirken. Det kan kun værgen - normalt de(n) der har forældremyndigheden. Foregår optagelserne på en institution eller lignende skal institutionens samtykke også indhentes, og det er her vigtigt at sikre sig, at der ikke er særlige hensyn der skal varetages i forbindelse med optagelserne. Børn, der udelukkende befinder sig i baggrunden i fx. skolegård/klasseværelse betragtes ikke som medvirkende og kræver derfor ikke forældresamtykke.

Børn og unge under 18 år kan dog medvirke på grundlag af eget samtykke hvis hensynet til deres ytringsfrihed taler herfor, og deres alder og karakteren af deres udtalelser ikke taler imod.

Det betyder fx. at

- Jo yngre den medvirkende er, jo mere behov for forældresamtykke - unge over 15 år har særlige rettigheder og kan i mange sammenhænge handle på egen hånd.
- Jo "tættere på" emnet er, jo mere behov for forældresamtykke.

- Hvis emnet vedrører et modsætningsforhold mellem den unge og forældrene skal DR nøje overveje om hensynet til den unges ytringsfrihed undtagelsesvis kan veje tungest.
- DR skal altid overvejes, om der er grund til at beskytte barnet/den unge mod den eksponering som en medvirken betyder, og en der er behov for anonymisering.

Omhandler et interview et emne af følsom karakter, må forældres/værges samtykke derfor indhentes inden optagelse. Hvis der under interviews med børn fremkommer følsomme oplysninger, kan det være nødvendigt også at indhente samtykke efter optagelserne.

Ovennævnte afsnit gælder også for deltagere i konkurrencer, quiz og spil.

Kilder

Det er afgørende for DRs troværdighed, at medarbejderne forholder sig kritisk over for alle kilder. Samtidig er det vigtigt for DRs rolle som "offentlighedens vagthund", at DR inden for rammerne af loven og den europæiske menneskerettighedskonvention forsvarer mediernes ret til at hemmeligholde en kildes identitet.

Kritisk holdning til kilder

Der udvises kritik over for kilder. Det gælder særligt, når en udtalelse kan være farvet af personlige interesse eller skadevoldende hensigt.

Kritisk holdning til undersøgelser og rapporter

DR er kritisk over for undersøgelser, udarbejdet af eller for virksomheder og organisationer, der har politiske eller kommercielle interesser i at få omtale. DR opgiver altid kilden og opdragsgiveren til sådanne undersøgelser, fx. en AIM undersøgelse for Danmarks Lærerforening. DR søger at variere de virksomheder og organisationer, hvis undersøgelser man benytter. Opgørelser over charterturisme indhentes fx. ikke kun fra et tilbagevendende bureau, men for forskellige bureauer. DRs medarbejdere er opmærksomme på, hvordan den slags materiale i øvrigt anvendes og hvordan det præsenteres.

DR skal være kritisk i forhold til at tilføje medvirkende autoritet ved at bruge betegnelsen "ekspert". DR skal præsentere medvirkende med relevante oplysninger om deres faglige baggrund, stilling, tillidsposter eller personlige holdninger, der kan have betydning for brugernes mulighed for at vurdere vedkommendes udsagn, analyser eller kommentarer.

Andre medier som kilder

Kildekritik skal også udøves over for oplysninger i andre medier. Ved direkte citater har kilden ophavsretligt krav på at blive krediteret.

Pressetalsmænd som kilder

DR skal altid søge at indhente udtalelser gennem direkte samtale eller korrespondance med kilderne. Når kilder vælger at udtale sig via pressetalsmænd, herunder spindoktorer, skal dette altid fremgå af indslaget eller udsendelsen.

Citat fra kilder

DR kan som led i den offentlige debat loyalt bringe uddrag (citere) kilder i overensstemmelse med god skik og i det omfang, der er betinget af formålet. DR skal oplyse kilden, se ophavsretsloven § 22 og DRs kreditregler. Et citat er altid kun dele af det samlede værk. Der er ikke faste regler for, hvor langt et citat kan være, men hele værket kan ikke gengives. DR medarbejderen skal overveje, hvor meget der anvendes af det citerede værk, og hvor stor en del citatet udgør i det færdige indslag.

Betaling af kilder

DR honorerer ikke kilder til journalistiske historier og betaler aldrig for interviews. Medvirkende der ikke optræder i egenskab af fageksperter i journalistiske udsendelser,

honoreres som hovedregel ikke.

Medvirkende, der leverer fx en analyse eller vurderer materiale for DR, eller som har særlige ulemper i forbindelse med deltagelse, kan efter konkret aftale honoreres for udgifter svarende til tabt arbejdsfortjeneste, transport og lignende.

Beskyttelse af kilder

Det er fundamentalt for DR at kunne beskytte sine kilder.

DRs redaktionelle medarbejdere har efter retsplejeloven § 172 ikke pligt til at afgive Vidneforklaring om:

Hvem der er kilde til en oplysning, eller hvem der har optaget et fotografi eller frembragt en anden billedlig fremstilling.

Identiteten af medvirkende, som har fået tilsagn om at medvirke uden at kunne identificeres. Vidnefritagelsen gælder kun, hvis der er givet kilden et løfte om anonymitet forud for optagelserne. Det er tilrettelæggerens pligt at sikre, at kilden (den, der har givet oplysningen, forfatteren, fotografen eller fremstilleren) ikke kan identificeres i udsendelsen.

Undtagelsesvis kan retsmyndigheden både for udsendt og ikke udsendt materiale pålægge medarbejderne vidnepligt, hvis følgende tre kriterier er opfyldt:

Sagen vedrører en lovovertrædelse, som kan medføre straf af fængsel i 4 år eller derover. Det er strafferammen, der er afgørende, ikke det sandsynlige udfald af en strafudmåling.

Vidneførelsen må antages at have afgørende betydning for sagens opklaring.

Hensynet til opklaringen overstiger klart behovet for at kunne beskytte kilderne.

Det samme gælder, hvis lovovertrædelsen vedrører en overtrædelse af tavshedsbestemmelserne for offentligt ansatte (straffelovens § 152-152c), medmindre kilden eller medarbejderen har villet afdække forhold, hvis offentliggørelse er af samfundsmæssig betydning.

Vær opmærksom på, at vidnefritagelsen ikke gælder for optagelser med skjult kamera/mikrofon, fordi reglerne om vidnefritagelse forudsætter, at der er indgået en aftale med den medvirkende om anonymitet forud for optagelserne. Derfor skal DR-medarbejdere udvisesærlig agtpågivenhed i forhold til de optagelser, der er sket med skjult kamera/mikrofon.

Kapitel 3

Privatlivets fred og ærekrænkelser

DR vil altid afveje ønsket om at informere offentligheden om væsentlige sager med hensynet til det enkelte menneske.

Privatlivets fred

(Straffelovens §263 og §264)

Privatlivets fred må ikke uberettiget krænkes. "Uberettiget" betyder generelt, at der ikke er givet samtykke, og at der ikke er tale om et tilfælde, hvor hensynet til offentliggørelse af informationer af væsentlig interesse for offentligheden overskygger hensynet til den enkelte. Tvivlstilfælde skal altid forelægges den nærmeste chef.

Brevhemmeligheden

- DRs medarbejdere respekterer brevhemmeligheden og gør sig ikke uberettiget bekendt med indholdet af breve eller anden lukket meddelelse eller optegnelse.
- Der sker ikke uberettiget optagelse eller aflytning af udtalelser fremsat i lukkede rum eller telefonsamtaler, hvor en medarbejder ikke deltager.

Private forhold

- DRs medarbejdere videregiver ikke uberettiget meddelelser eller billeder vedrørende en andens private forhold eller i øvrigt billeder af den pågældende under omstændigheder, der åbenbart kan forlanges unddraget offentligheden, selv om optagelserne er sket på et frit tilgængeligt område.
- Meddelelser, som kan krænke privatlivets fred, undgås, medmindre klar almen interesse kræver offentlig omtale.
- Optagelser og offentliggørelse af billedoptagelser, der viser bryllupper, seksuelle forbindelser, parforhold eller som viser sygdom eller død, må først ske efter nøje overvejelser af, om offentliggørelsen er berettiget, og under størst muligt hensyn til de implicerede, herunder vidner, pårørende og ofre for forbrydelser.

Privat område

- DRs medarbejdere skaffer sig ikke uberettiget adgang til et ikke frit tilgængeligt område og vil på opfordring forlade fremmed sted.
- Optagelser af billeder/lyd på områder eller i bygninger, hvor offentligheden normalt ikke har adgang, bør sædvanligvis først ske efter tilladelse fra ejeren eller den ansvarlige på stedet. Det gælder både private områder og halvoffentlige steder som fx skolegårde eller sportsklubber. Kun hvis optagelserne gælder forhold af væsentlig offentlig interesse kan dette tilsidesættes. Visse institutioner har udstukket et sæt regler for billedoptagelser, der bør overholdes. Det gælder fx præsidiets på Christiansborg og Rigshospitalet.
- Det er ikke tilladt uberettiget at fotografere personer, der befinder sig på et ikke frit tilgængeligt sted. Det gælder også i de tilfælde, hvor fotografen selv befinder sig på et frit tilgængeligt sted.

Interview uden forudgående aftale - "gatecrashing"

DR kontakter og konfronterer sædvanligvis ikke aktører eller involverede kilder med tændt optageudstyr uden forudgående aftale. Det gælder både på privat og offentligt område. DR bruger ikke "gatecrashing" alene som dramaturgisk virkemiddel.

Sædvanlige vox pops er ikke omfattet af disse retningslinjer. På offentligt område gælder også en undtagelse for politikere og andre offentlige personer med stort kendskab til medierne. De er i kraft af deres særlige rolle undtaget - men kun i relation til de emner, der er affødt af deres virke.

I alle tilfælde skal direktøren godkende anvendelsen af gatecrashing jvf. reglerne om skjulte optagelser og fiktiv identitet kapitel 6. I hver enkelt situation skal det nøje overvejes, om det er nødvendigt og hensigtsmæssigt at overrumple aktører eller kilder. Følgende kriterier indgår.

1. Aktøren har ikke besvaret eller reageret på et antal henvendelser eller har afvist at medvirke uden rimelig grund eller
2. Aktøren har tidligere gentagne gange handlet som beskrevet i punkt 1, og det vurderes at forudgående henvendelse vil afstedkomme, at den medvirkende aldeles undviger konfrontation og spørgsmål.

Historien skal tjene en almen interesse, der klart overstiger hensynet til den eller de personer, der ikke vil medvirke eller ikke reagerer på henvendelser.

Hæleri

- DRs medarbejdere skaffer sig ikke og udnytter ikke uberettiget oplysninger, som er fremkommet gennem en overtrædelse af ovennævnte.

Ærekrænkelser

(Straffelovens §§ 267-275)

Når DR eller medvirkende omtaler andre, skal det sikres, at ingens ære krænkes uberettiget - fx ved at der bruges nedsættende ord eller udbredes usandfærdige sigtelser om personer eller virksomheder, der kan genkendes. Det er uden betydning, om person eller virksomhedsnavnet oplyses direkte. Afdøde personer er også beskyttet.

DRs medarbejdere skal være ekstra påpasselige med forelæggelsen og dokumentation af faktuelle oplysninger for de berørte personer eller virksomheder, når der bringes udtalelser fra medvirkende, som kan opfattes som ærekrænkende.

Fremsætter medvirkende sådanne udtalelser i direkte udsendelser, skal værten gribe ind og beklage ærekrænkelsen.

DR skal være særligt opmærksom på:

- Om udtalelser og holdninger fremkommer som led i en politisk debat eller samfundsdebat i så fald er grænserne for frisprog ofte mere vide, end hvis dette ikke er tilfældet.
- Om udtalelser og holdninger fremkommer om enkelte privatpersoner, om konkrete medarbejdere eller om en stand som sådan. Grænserne er videre, hvis der er tale om kritiske udtalelser om en stand, fx politiet end udtalelser rettet mod en konkret medarbejder, og de er snævrere, hvis der er tale om en privat person.
- At nedsættende ord eller sigtelser, som i nogle kredse er harmløse, kan virke meget krænkende i andre kredse - eksempelvis på grund af religiøse eller kulturelle forhold.

Kapitel 4

Rekonstruktion og dramatisering

Når det er afgørende for fremstillingen af en sag, kan det være nødvendigt at rekonstruere det skete. Når DR rekonstruerer, sker det efter følgende retningslinjer:

- Rekonstruktion skal være markeret tydeligt på skærmen. I radioen skal det fremgå tydeligt, at der ikke er tale om autentisk materiale.
- Markeringen skal som hovedregel anføres fra start til slut.
- Rekonstruktionen skal følge det faktisk skete. Hvis der er tale om gætterier eller hypoteser, skal det fremgå tydeligt. Det gælder særligt, hvis rekonstruktionen vedrører en sag, der ikke er afsluttet med endelig dom.

Dramatiseringer kan indeholde en større grad af fortolkning end rekonstruktioner. Når DR Dramatiserer i fakta-produktioner sker det efter følgende retningslinjer:

- Det skal være tydeligt markeret på skærmen, at der er tale om en dramatisering. I radioen skal det fremgå tydeligt, at der er tale om dramatiseret materiale.
- Forud for udsendelsen skal det oplyses, at udsendelsen indeholder dramatiseringer, der er udtryk for instruktørens egen fortolkning af det skete. Det kan ske som en tekst i selve programmet, eller det kan ske som en grafik eller speak før udsendelse. Eksempelvis: "Programmet indeholder dramatiseringer, som er udtryk for instruktørens fortolkninger af det skete."

Kapitel 5 Retsreportage

Omtale af forbrydelser fordrer stor omhu med formuleringerne. Det er vigtigt at overlade til domstolene at dømme de skyldige og ikke på forhånd dømme dem i medierne (jvf. retsplejeloven §1017)

DRs medarbejdere er opmærksomme på ikke at offentliggøre meddelelser, der kan lægge hindringer i vejen for sagens opklaring.

Den sigtedes, tiltaltes eller domfældtes eventuelle tidligere straffedom nævnes kun, når det har særlig relevans.

Det skal fremgå, om sigtede eller tiltalte har erklæret sig skyldig eller ikke skyldig. Det tilstræbes en balanceret gengivelse af parternes synspunkter.

DR er opmærksom på, at politiet og anklagemyndigheden skal betragtes som part i sagen, og oplysninger fra politiet og anklagemyndigheden kan derfor normalt ikke bringes uden klar kildeangivelse og kan ikke uden videre gengives uden verifikation fx gennem forelæggelse for forsvareren.

Har en straffesag været omtalt, vil DR tilstræbe at bringe et referat fra sagens slutning. Det gælder såvel, når der sker tiltalefrafald, som når der sker frifindelse eller domsfældelse.

Identifikation ved forbrydelser

Personer, som er mistænkt, sigtet eller tiltalt, omtales normalt ikke på en måde, så de kan identificeres af en bredere kreds, og vil normalt ikke blive omtalt ved navn eller vist umaskeret. Såfremt nyhedsværdien og offentlighedens interesse taler for det, kan de sigtede eller tiltalte identificeres. Det kan fx gælde sager, hvor personer med fremtrædende offentlige hverv er mistænkt eller tiltalt for lovbrud, der har forbindelse til den pågældendes hverv eller påvirker vedkommendes varetagelse af sit hverv.

DR medarbejdere optager og transmitterer ikke billeder, tegninger og/eller lyd fra retssalen medmindre retten har tilladt dette. Der henvises her til domstolsstyrelsens retningslinjer <http://www.domstol.dk/om/Nyheder/oevrigenyheder/Pages/Mobiltelefoneretssale.aspx>

DR-medarbejdere viser ikke den sigtede, tiltalte eller vidner på vej til eller fra retten uden forudgående samtykke fra den medvirkende.

Når en dom er afsagt, kan navnet omtales og den dømte vises, hvis nyhedsværdien og offentlighedens interesse i sagen taler for det. DRs medarbejdere skal altid overveje, om nyhedsværdi og offentlighedens interesse vejer tungere end hensynet til den straffedes fremtid og pårørende. Hvis sagen omhandler en ikke-offentlig person, der er idømt mindre end et års fængsel, vil nyhedsværdi og offentlighedens interesse kun i særlige tilfælde veje tungest.

Ved omtale af retssager har DRs medarbejdere en selvstændig pligt til at undersøge hvorvidt der er nedlagt navneforbud.

Den eller de forurettede personer eller ofre vil som hovedregel ikke blive omtalt

Kapitel 6

Skjult kamera og mikrofon samt fiktiv identitet

DR ønsker i al sin programvirksomhed at give det enkelte menneske en fair behandling. DR optager og bringer som hovedregel ikke lyd og billeder foretaget med skjult kamera og/eller mikrofon.

DRs medarbejdere skal derfor iagttage en række forhold både forud for de skjulte optagelser, og efterfølgende inden offentliggørelsen af de skjulte optagelser.

1. Ved anvendelse af skjult kamera skal direktøren godkende både ved igangsættelse og før udsendelse. Er direktøren ikke tilgængelig, skal en af de andre direktører tage stilling, og hvis hun/han ikke er der, er det generaldirektøren.
2. Begrundelsen for at anvende skjult kamera skal i hvert enkelt tilfælde foreligge skriftligt.

Begrundelsen skal omhandle følgende punkter.

- Optagelsen tjener en væsentlig offentlig interesse, der klart overstiger hensynet til de personer, der optages.
- Dokumentationen, som eftersøges gennem skjulte optagelser, kan ikke tilvejebringes på anden vis.

Offentliggørelse

Forud for offentliggørelse skal de skjulte optagelser vurderes og opfylde følgende kriterier:

- Det optagne materiale skal være af væsentlig offentlig interesse.
- Hensynet til den offentlige interesse skal klart overstige hensynet til de personer, der er optaget.
- De skjulte optagelser skal udgøre dokumentation, som ikke kan tilvejebringes på anden vis.
- Skjulte optagelser skal forelægges for de medvirkende, og der anmodes om samtykke til offentliggørelsen. Samtykke skal være selvstændigt udtrykt. At kommentere på skjulte optagelser er ikke det samme som at give samtykke til offentliggørelse.
- Optagelser, som offentliggøres uden samtykke fra de medvirkende, skal anonymiseres.
- Anonymisering kan udelades i tilfælde, hvor den medvirkende har et overordnet ansvar for de forhold, som afsløres.
- Der foretages altid anonymisering, hvis der er tvivl om, hvorvidt den medvirkende har et overordnet ansvar.
- DR skal i forbindelse med færdigredigering overveje om råmateriale skal slettes fra DRs systemer med henblik på at sikre tilsagn om anonymitet. Sletning må dog ikke foretages, hvis der foreligger begæring om udlevering af råmateriale fra politiet (editionsbegæring.)
- Skjulte optagelser må kun offentliggøres, hvis der foreligger tilladelse fra den programansvarlige chef.

Overvågning

Optagelser af en vis varighed, som foretages ved hjælp af fjernbetjent eller automatisk virkende kamera, fotoapparat eller lignende kan være ulovlige efter lov om forbud mod tvovervågning.

DRs mediejurister bør derfor altid kontaktes forud for anvendelse af fjernbetjent eller automatisk virkende udstyr.

Underholdningsprogrammer

Skjulte optagelser, der foretages eller offentliggøres i forbindelse med underholdningsprogrammer, skal anvendes med stor varsomhed og kun efter forudgående

tilladelse hos den ansvarlige redaktionschef. For eksterne produktioner skal den ansvarlige programredaktør i DR Medier give tilladelse. Der er som udgangspunkt ikke samfundsmæssige interesser i hverken optagelse eller offentliggørelse.

Skjulte optagelser kan ikke ske og ikke anvendes, hvis formålet er at udnytte eller udstille den, der optages, negativt. DR respekterer, hvis en medvirkende ikke ønsker at deltage i eller fortsætte optagelserne, og respekterer også et eventuelt ønske om, at råmaterialet destrueres. Kun i helt begrænsede tilfælde kan optagelser offentliggøres uden forudgående samtykke, hvis det skønnes at optagelserne har et særligt samfundsrelevant sigte. Optagelserne skal i så tilfælde anonymiseres.

Fiktiv identitet

Medarbejderes brug af fiktiv identitet i forbindelse med programvirksomhed sker efter *samme retningslinjer* som ved brug af skjult kamera/mikrofon, DRs redaktioner skal være særligt opmærksomme på de problemstillinger, der opstår, hvis medarbejdere risikerer at påvirke de forhold, som DR ønsker at dokumentere (agent provocateur).

Følgende forholdsregler skal iagttages:

- DRs medarbejdere må ikke medvirke til lovovertrædelser.
- Vurderingen af om en handling foretaget af DRs journalister er ulovlig skal ske ved en afvejning af den pågældende handlings grovhed over for pressens ytringsfrihed (Menneskerettighedskonventionens artikel 10 om ytringsfrihed) I sådanne tilfælde skal DR dokumentere forhold af væsentlig offentlig interesse, der berettiger de foretagne handlinger.
- DRs mediejurister skal kontaktes forud.
- Der skal altid indhentes tilladelse fra direktøren.

Ud over forholdsreglerne oven for skal DRs medarbejdere, der arbejder under fiktiv identitet, være opmærksomme på, at de ikke må tilskynde til eller fremprovokere begivenheder, som ikke ville finde sted, hvis ikke medarbejderen var der. Dette indebærer, at der skal konkrete holdepunkter til for at DRs medarbejdere under fiktiv identitet fremprovokerer udsagn eller handlinger, der er egnet til at nedsætte den medvirkendes omdømme.

Eksempel:

DR har konkrete oplysninger om, at en advokat rådgiver om hvidvaskning af penge. Det vil være i overensstemmelse med DRs programetik, at en DR medarbejder under fiktiv identitet forespørger, om advokaten vil levere den pågældende ydelse.

Det vil derimod som udgangspunkt ikke være i overensstemmelse med DRs programetik, hvis en DR medarbejder under fiktiv identitet forespørger en tilfældig advokat om hjælp til hvidvaskning.

I afvejningen skal desuden indgå, at brugen af fiktiv identitet kan være strafbart. Den godkendende chef skal være særligt opmærksom på straffelovens bestemmelser om

- dokumentfalsk (*jf. straffelovens § 171*).
- forbuddet mod at udgive sig for at være fra en offentlig myndighed, fx politiet, eller lade som om man har en offentlig bemyndigelse, fx autorisation som advokat, læge eller revisor (*jf. straffelovens § 175*),
- forbuddet mod at anvende identitetspapirer, der tilhører en anden. (*jf. straffelovens § 174*).

Hvis der er tvivl, bør DRs mediejurister kontaktes.

Afhøring - forklaring til politiet:

Det gælder helt generelt, at hvis en DR-medarbejder bliver bedt om at afgive forklaring til politiet om noget, der har med arbejdet at gøre, skal medarbejderen kontakte nærmeste chef og DR Jura for at det kan vurderes, om DR skal bede om, at der er en advokat til stede under afhøringen.

Kapitel 7

Minoriteter, Børn & unge

Integration - Minoriteter

DR er i henhold til public service-kontrakten forpligtet til i sin samlede programvirksomhed at fremme integration og dermed modvirke fornedrende eller fordomsfuld omtale af personers køn, alder, race, etnicitet, nationalitet, tro, seksuel orientering, ægteskabelig status, fysiske handicaps, social status, politiske anskuelser osv. DR skal ved tv- og radiooptagelser udvise behørigt hensyn til særlige religiøse forhold, kulturelle og etniske traditioner.

Det indebærer:

- DR omtaler kun de ovenfor nævnte forhold, når det er direkte relevant for sagen eller er samfundsmæssigt relevant.
- DR tilstræber i sin programvirksomhed at fremstille samfundsgrupper og minoriteter i en bred vifte af funktioner i samfundet i stedet for at bekræfte fasttømrede forestillinger om deres virke og kunnen. Interview-personer, eksperter, kommentatorer samt deltagere i konkurrencer og underholdning udvælges alt andet lige, således at de repræsenterer den bredest mulige samfundsmæssige variation.
- DR stræber efter at fremme viden om bl.a. etniske, religiøse og seksuelle minoriteters forhold og baggrund.

Det indebærer ikke, at DR skal afholde sig fra at skildre samfundsrelevante problemer og konflikter med relation til minoriteterne i Danmark, ligesom DR ikke positivt særbehandler nogle grupper.

Børn og unge

DR respekterer børns ytrings- og informationsfrihed, men er samtidig opmærksom på de særlige hensyn, der gælder, når børn er involveret som medvirkende, som medskabere eller seere, lyttere og brugere.

DR betragter generelt personer under 15 år som børn. Derefter er de unge, hvor der også skal tages et særligt hensyn, men ikke i samme grad som til børn.

Børn som seere, lyttere og brugere

Form og indhold i DRs tilbud til børn på alle medier (herefter kaldet programmer eller aktiviteter) skal afpasses, så de er i overensstemmelse med målgruppens udvikling og behov. DR er opmærksom på hensynet til de yngste deltagere/de yngste i målgruppen.

Børn som seere, lyttere og brugere skal ikke igennem DR udsættes for pres om voksen adfærd.

Børns leg er ofte påvirket af, hvad de oplever på DRs programflader. DR er bevidst om ikke at vise situationer eller detaljeret beskrive teknikker, som kan udvikle sig livstruende, hvis de kopieres af børn. Hvis situationer som disse alligevel beskrives/vises bør de efterfølges af advarsler.

I forbindelse med omtale af vold, ulykker, krig og katastrofer bør der tages særlige hensyn til børn. det samme gælder, når det drejer sig om sex.

Der må i børneprogrammer ikke forekomme forherligelse eller opfordring til anvendelse af alkohol, tobak eller eurofriserende stoffer. Rollemodeller - herunder studieværter, popstjerner, sportsfolk o.l. - må ikke indtage alkohol eller ryge i DRs programmer, medmindre det indgår i en redaktionel sammenhæng.

Det følger at EU-direktivet som TV uden grænser, artikel 22, at DR ikke må udsende

programmer, som i alvorlig grad kan skade mindreåriges fysiske, psykiske eller moralske udvikling, herunder navnlig programmer, som indeholder pornografi eller umotiveret vold. Det følger også af direktivet, at DR skal tage hensyn til børnene i programlægningen bl.a. ved valg af sendetidspunkter. Dette gælder også trailere for sådanne programmer.

TV-direktivets tekst kan finde på

http://europa.eu/legislation_summaries/audiovisual_and_media/l24101_da.htm

Derudover giver DR særlige advarsler ved programpræsentationen, når programmet ikke er egnet for børn eller mindre børn.

Særlige forhold vedrørende nye medier

De interaktive medier (mobil, web og spil m.fl.) giver en særlig udfordring, hvad angår at sikre trygge rammer for børns aktiviteter i relation til DRs indhold.

Derfor skal DR overvåge og moderere DRs tilbud til børn under 15 år, der giver mulighed for dialog mellem brugerne, så man undgår at børn bliver udsat for upassende opførsel fra de andre brugere.

Disse tilbud skal have et sikkert identifikations/login-system, en disclaimer, der redegør for formålet med aktiviteten, regler for opførsel, DRs håndtering af persondata samt mulighed for, at brugerne kan underrette en DR-moderator i tilfælde af ubehageligheder.

Kommunikationen i sådanne tilbud skal logges og opbevares i 12 måneder.

DR skal åbent og klart gøre opmærksom på fakta, når brugen af DRs tjenester målrettet børn og unge har omkostninger for brugerne. Når brugen koster penge, skal DR sørge for at minimere udgifterne ved at begrænse tilbuddene (og dermed udgifterne) til målgruppen. DR skal kontinuerligt tænke i alternative distributionsveje, så børn og unge fortsat kan få DRs indhold leveret med minimale omkostninger.

DRs regler for opførsel i de nye medier er, at brugerne ikke må udveksle følsomme persondata, sende invitationer, opfordre til ulovligheder eller køb og salg. Sproget er som hovedregel dansk.

Se også afsnit 12 "Interaktive medier".

Børn som medvirkende

Når børn medvirker i DRs programmer, bør DR sikre, at de optræder på en måde, der svarer til deres alder, medmindre det er et bevidst redaktionelt valg, som giver mening i sammenhængen. I de programmer, DR selv producerer eller på anden måde har indflydelse på, bør det sikres, at børn ikke optræder seksuelt udfordrende klædt.

Værter i programmer målrettet til børn under 15 år skal være bevidste om de signaler, de udsender via tøj, sprog og attituder.

Se også afsnit 2 om "Medvirkende under 18 år".

Kapitel 8

Mediearkiv, genudsendelse og udlevering af materiale

DR har som public service station et mediearkiv, der indeholder en mangfoldighed af klip og programmer, som spejler Danmarks historie. DR bruger klip fra mediearkivet i nye programmer, men det skal ske med respekt for den sammenhæng, materialet blev optaget i.

Anvendelse af klip betragtes som arkivbrug, mens genudsendelse af hele programmer betragtes som genudsendelse.

Mediearkivets materiale er både udsendt og ikke udsendt materiale. Arkivmateriale kan være råoptagelser, sekvenser og færdige indslag eller udsendelser, stills, tekst og grafik. Arkivmateriale kan være produceret af DR eller andre, f. nyhedsbureauer, eksterne leverandører, firmaer eller interesseorganisationer. Materiale, der er under redigering, betragtes ikke som arkiv, før det er udsendt første gang.

Anvendes der arkivmateriale, anføres det som hovedregel på skærmen. I radioen bør det fremgå af sammenhængen eller direkte af teksten.

Dele af et interview, der ikke bruges i de aftalte indslag, må som hovedregel ikke bruges senere uden aftale med den medvirkende. Det er ikke sikkert, at kilden vil sige det samme på et senere tidspunkt.

Anvendes arkivoptagelser til at illustrere noget andet end det, det er optaget til, skal der udvises særlig agtpågivenhed. Personer, som i anden sammenhæng har optrådt på DRs flader, skal ikke uforvarende kunne forbindes med kontroversielle emner, der ikke har noget at gøre med. Det kan fx være tilfældet:

- Hvis den medvirkende optræder i forbindelse med en konkret problemstilling, og optagelserne bliver brugt til at illustrere noget generelt.
- Hvis en medvirkende udtaler sig om en generel problemstilling, og udtalelsen bliver brugt til at illustrere noget konkret.
- Hvis en medvirkende udtaler sig om sager, der udvikler sig hurtigt.
- Hvis en medvirkende udtaler sig om personfølsomme historier.
- Hvis en medvirkende optræder som case.

Er der tvivl om, hvilken sammenhæng programmateriale er optaget i, skal programmaterialeets ophavsmand eller dennes redaktør kontaktes, inden det anvendes som arkivmateriale.

DR medarbejdere bør:

- Undgå at bruge mennesker, der optræder i egenskab af privatpersoner, til at illustrere negative, skadelige eller følsomme emner. Sådanne personer må ikke kunne genkendes uden deres forudgående samtykke.
- Undgå at anvende arkivmateriale med privatpersoner som dækbilleder eller som illustration af noget nutidigt, hvor privatpersonen tydeligt kan identificeres. Vedkommende kan fx være afgået ved døden.
- Udvis særlig forsigtighed, når det drejer sig om udsatte personer og følsomme emner. Mennesker, der engang har medvirket som alkoholikere, kontanthjælpsmodtagere, narkomaner eller syge, er muligvis kommet videre og ønsker ikke at få deres tidligere liv udstillet.
- Udvis særlig forsigtighed i relation til arkivmateriale, der viser mennesker i situationer med lidelse, smerte, vold og sorg.

Genudsendelse

DR sender som en service til lyttere, seere og brugere en række af sine programmer mere end

én gang. Med genudsendelse forstår DR, at et program sendes uredigeret og i fuld længde.

DR skal sikre, at seerne og lytteren kan få information om, hvorvidt der er tale om genudsendelse. Er det særlig relevant for seerne/lytterne eller af afgørende betydning for de medvirkende, skal oplysningerne også fremgå af speaks før eller efter programmet.

- For tv-udsendelser skal programtekster indeholde en genudsendelses-ident eller en note, der anfører, hvornår programmet tidligere er sendt. På tekst-tv og nettet skal det fremgå, at der er tale om en genudsendelse, og anføres, hvornår programmet blev sendt første gang og på hvilken kanal.
- For radioudsendelser skal genudsendelses-oplysningerne normalt fremgå af programteksten. Hvis der er tale om genudsendelsesmønstre, som lytterne er fortrolige med, kan dette fraviges.

Ændringer i tidligere sendte programmer

Hvis et tv-program redigeres om, forkortes eller på anden måde ændres i forhold til det oprindelige program, er der tale om et nyproduceret program, hvor der er anvendt arkivmateriale. Det skal fremgå af programmet, at det er en ændret version, med mindre ændringerne er helt uvæsentlige.

Når et program versioneres eller nyredigeres, skal det fremgå af credits. fx:

- Der blev vist klip fra...
- Dette program er delvist baseret på programmet...

Forholdet til de medvirkende

Visse programmer er produceret med henblik på udsendelse en enkelt gang. Langt hovedparten er produceret med henblik på udsendelse flere gange. For disse programmer er det producentens ansvar, at det oprindelige samtykke omfatter ret til at genudsende programmet.

Som hovedregel orienterer chefredaktionen producenten om, at et program genudsendes.

Er der tale om et program/programmer med indhold af særlig følsom karakter eller programmer, der sendes i en ny sammenhæng, kontakter programredaktør eller planredaktør i hvert enkelt tilfælde producenten, som så afgør, om den/de medvirkende skal kontaktes, inden programmet genudsendes.

Det er programtilrettelægger eller producent, der kontakter den/de medvirkende.

Chefredaktionen overvejer i samarbejde med tilrettelægger eller producent, hvilke følger en evt. genudsendelse kan have for de medvirkende, inden det besluttet af genudsende. Dette gælder i særlig grad for særligt følsomme programmer, hvor der fx medvirker udsatte børn, psykisk syge, indsatte, narkomaner eller mennesker i udsatte situationer.

Udlevering af materiale

Udsendt materiale

Lyd- eller billedkopier af udsendt materiale kan mod betaling udleveres til privat brug.

Udsendt materiale kan udleveres uden betaling i forbindelse med retlige skridt mod DR. DR arkivet administrerer udlevering. (og tager hensyn til eventuelle rettighedshindringer i forhold til samtlige rettighedshavere og medvirkende). I forbindelse med salg af materiale til videreudnyttelse påhviler clearing af rettigheder køber.

Ikke udsendt materiale

Det er væsentligt for DR at formidle nyheder også fra tilspidsede situationer som demonstrationer, krig og terror. For at beskytte DR-medarbejderne og deres muligheder for at

dække sådanne situationer udleverer DR ikke materiale, der ikke har været sendt eller offentliggjort på DRs flader. Det gælder både råoptagelser, researchmateriale, noter, vurderinger, erklæringer og andet ikke offentliggjort materiale. DR skal fremstå som uafhængig og neutral og ikke som politiets forlængede arm. Samme hensyn gør sig gældende over for kilder, således at DR-medarbejdere bevarer optimale muligheder for at tilvejebringe solohistorier, hvor kilderne har tillid til, at råmaterialet ikke anvendes på andre måder end aftalt med DR.

Henvendelser fra det offentlige (politi eller anklagemyndighed) med anmodning om udlevering af ikke udsendt materiale skal ved interne produktioner videregives til direktøren for DR Nyheder, DR Oplysning, DR Kultur eller DR Danmark, og ved eksterne produktioner videregives til mediedirektøren.

Princippet er, at programvirksomheden skal bedømmes på, hvad der er sendt.

Kapitel 9

Retningslinjer for håndtering af følsomt stof

På radio og TV producerer DR programmer, der beskæftiger sig med alt fra reportager til afslørende og stærkt kontroversielle programmer.

Det er vigtigt allerede ved researchens start at overveje, om der kommer materiale for dagen, som er særligt følsomt, og som redaktionen skal træffe særlige forholdsregler for at sikre, således at uvedkommende ikke kan få adgang til det eller for at sikre, at de udenforstående, der har en særlig rolle i produktionsfasen, ikke anvender den viden eller det materiale, der er kontroversielt. Overvejelserne skal derfor omhandle både opbevaring og researchmateriale før og efter færdiggørelsen af den endelige godkendte produktion og opbevaring af de arbejds kopier, der laves, inden den endelige produktion er færdig og godkendt.

Mange af de programmer, DR arbejder med, har et indhold, der ikke kræver særlige retningslinjer for håndtering af stoffet for at forhindre, at uvedkommende kommer i besiddelse af materialet.

Produktionen deles i to kategorier:

Grønt stof

Her skal ikke aftales særlige sikkerhedsprocedurer ved behandlingen af stoffet.

Rødt stof

- Der kan være tale om meget personlige tæt på optagelser.
- Optagelser, hvor DR fx i forhold til myndigheder eller firmaer beskæftiger sig med emner eller sager, som udenfor programmets sammenhæng ikke vedkommer offentligheden.
- DR kan have indgået aftaler om kildebeskyttelse
- DR arbejder med anonymisering - fx ved skjulte optagelser.

Håndtering

- Hele produktionsholdet får en redegørelse for, hvilke forhold der gør stoffet meget følsomt.
- Det aftales klare procedurer til sikring af, at kun de involverede i produktionen har adgang til stoffet.
- Det skal vurderes, om der skal udarbejdes en særlig fortrolighedsaftale med tavshedspligt.
- Hvis der skal træffes arbejds kopier af materialet, føres logbog over, hvad der kopieres og til hvem.
- Der skal tages stilling til om råbånd skal destrueres eller opbevares på særlig måde, når udsendelsen er klippet og arkiveret.

Kapitel 10

Sprog

DR er en vigtig normsætter for dansk sprogbrug, både i rollen som sprogbevarer og som sprogfornyer. Det betyder, at DR i sine produktioner vil fremme:

Klart og forståeligt sprog

Man skal kunne forstå, hvad der bliver sagt og skrevet i DR's produktioner.

DR påtager sig et medansvar for at gøre nye sprogbrugere, fx børn og indvandrere, til kompetente sprogbrugere. Derfor ønsker DR at fremme et korrekt og nuanceret dansk, både skriftligt og mundtligt. Det betyder bl.a., DR stiller høje krav til retskrivningen.

DRs medarbejdere bruger som hovedregel ikke bandeord eller nedsættende slang, medmindre det er redaktionelt begrundet og godkendt i programmets koncept. Det kan fx være i programmer, hvor DRs medarbejdere indgår i rollespil eller i humor og satire.

Specielt i programmer, der appellerer til børn og unge, skal DRs medarbejdere undgå at bidrage til en sproglig forråelse. DRs medarbejdere skal som forbilleder undgå grove bandeord samt sexistisk og diskriminerende slang.

Kvalitet og mangfoldighed

DR vil afspejle det sprog, der tales i samfundet med dets dialekter, sociolekter, accenter osv., det vil sige det danske sprog i hele dets mangfoldighed.

DRs medvirkende kommer til orde på egne sproglige betingelser. Dog skal DR sikre, at den sproglige variation ikke hæmmer forståelsen af indholdet.

Troværdighed og gennemsigtighed

Troværdighed er en af DRs kerneværdier. Et middel er sproglig gennemsigtighed. DR påtager sig at gøre også svært stof tilgængeligt for alle. Væsentlighedskriteriet må aldrig sættes ud af kraft på grund af et emnes kompleksitet.

DRs medarbejdere skal være opmærksomme på kildeafsmitning i sproget, fx overveje nøje brugen af fagtermer og værdiladede udtryk.

DR har en sprogpolitik, som kan læses på <http://www.dr.dk/NR/rdonlyres/DOF84992-F0E6-4107-A2B2-72B6F35B42D4/1199706/SprogpolitikFebruar2009.pdf>

Kapitel 11

Satire

Som led i DRs alsidighedsforpligtelser producerer og udsender DR humoristiske, karikerende, parodierende og satiriske programmer, der bryder med normen, udfordrer grænserne og provokerer.

Det er afgørende, at satiren spejler, förstørrer eller tager afsæt i et fænomen, en handling eller holdning, personer eller persontyper, som allerede eksisterer. Jo mere grovkornet satiren er, jo vigtigere er det, at der er en reel baggrund, så der ikke bliver tale om ærekrænkelser eller racisme.

DR overvejer hver enkelt udsendelse og program nøje og er opmærksom på:

- At konteksten skal være klar og fremgå klart for seerne, lyttere og brugere.
- At undgå at være unødigt onskabsfuld eller ydmygende over for en person eller en gruppe.
- At visse grupper eller emner fordrer ekstra overvejelser. Det gælder fx, når satiren rettes mod minoriteter, eller humoren er baseret på race eller religion.
- At arkivstof, hvori der indgår ikke-offentlige personer, som hovedregel ikke kan anvendes uden samtykke.
- At satirens genstand kan blive unødigt eksponeret, når satireindslag genbruges i udsendelser og/eller interaktive medier over længere perioder.

Kapitel 12

Interaktive medier

DRs interaktive medier

DRs programetik gælder også for DRs interaktive medier herunder dr.dk og DR mobil.

På grund af disse mediers særlige karakteristika er der en række forhold, som vil blive særskilt behandlet i dette afsnit. Det drejer sig om:

- Brugerskabt indhold
- Brugeroplysninger
- Ekstern linkning

Brugerskabt indhold

Brugerskabt indhold er en paraplybetegnelse for en række forskellige aktiviteter på interaktive medier, hvor brugeren har rollen som indholdsproducent. Det kan fx være indlæg i chat, debat og gæstebøger, men også andre former for tekst, billeder, video, musik eller andet, som brugerne indsender eller uploader i digital form. Det eneste fællestræk er, at brugerne selv har skabt indholdet. Programetikken kan kun beskrive nogle overordnede krav om rettigheder, ansvar og etik, fordi det afhænger af konteksten og indholdets karakter, hvordan kravene konkret skal opfyldes.

I forhold til brugerbidrag lægger DR særlig vægt på at sikre acceptabel sprogbrug og en brugerkultur, der sætter fokus på dialog, samarbejde og gensidig respekt. Brugere, som bidrager med eget indhold på DRs interaktive medier, skal først aktivt acceptere DRs retningslinjer for brugerskabt indhold. Disse retningslinjer skal altid være let tilgængelige for brugerne.

DRs rettigheder til brugerskabt indhold

Brugerne skal aktivt acceptere, at DR erhverver rettigheder til deres indhold. DR skal generelt have tidsubegrænset, vederlagsfri ret til at anvende materialet på alle medier. DR kræver generelt ikke eksklusivitet. Når DR lader brugerskabt indhold publicere på dr.dk eller indgå i udsendelser, skal det fremgå klart, at der er tale om brugerskabt indhold, at DR har lagt brugerens oplysninger om identitet og indholdets retmæssighed til grund, at DR vil reagere hurtigst muligt ved krav om, at brug af materialet stoppes pga. uretmæssigheder, at DR ikke indestår for hverken rigtighed eller retmæssighed af materialet.

Indhold som DR afviser

DR har som følge af sin public service rolle, en forpligtelse til at sikre alsidighed og mangfoldighed i sine tilbud. Dette indebærer dog ikke, at DR er forpligtet til at acceptere alle indlæg leveret af DRs brugere. DR kan afvise såvel brugere som indhold, der strider mod de retningslinjer DR har opstillet for brugernes deltagelse, eller som på anden måde er stødende eller krænkende.

DR ønsker ikke at modtage indhold, der

- strider imod dansk lovgivning (fx injurierende eller racistisk indhold)
- er pornografisk, groft stødende eller diskriminerende
- har karakter af chikane mod navngivne personer
- udleverer personoplysninger
- reklamerer/anpriser/roser produkter eller virksomheder

I øvrigt kan DR afvise indhold, der ikke er på dansk, hvis DR ikke kan påtage sig, at aktiviteterne overvåges af medarbejdere, som taler det pågældende sprog. Uanset om det er DR eller brugerne selv, der teknisk foretager publiceringen på dr.dk, skal det fremgå, at DR forbeholder sig ret til at fjerne brugerskabt indhold ud fra en redaktionel vurdering.

Brugerskabt indhold - publicering og moderation

Når det gælder DRs programetiske ansvar for brugerskabt indhold, skal der skelnes mellem to hovedkategorier:

- indhold, som DR publicerer, dvs. gør tilgængeligt på dr.dk eller andre DR-platforme,
- indhold, som brugeren publicerer.

I den første kategori er DR *det redaktionelle filter*, som vurderer og godkender eller afviser det brugerskabte indhold inden publicering. Man kan her sige, at DR præ-modererer eller redigerer brugernes indhold. I den anden kategori har DR rollen som *moderator* af det brugerskabte indhold med ret til at fjerne det indhold, den enkelte bruger har publiceret, hvis det strider imod DRs retningslinjer for brugerskabt indhold. Man kan her sige, at DR post-modererer brugernes indhold.

Hvis der er tale om indhold, der uden videre publiceres af brugeren selv, og hvor DR derfor kun *post*-modererer indholdet, skal dette fremgå klart af sitet, fordi der her kan være tale om indhold af en type, som DR ikke vil publicere, eller indhold, der klart er i strid med andres rettigheder, fx et plagiat eller en piratkopi. Der skal også være en mulighed (som skal være let at finde i den givne kontekst) for andre brugere/besøgende for at anmelde indhold til DR, fordi man mener, indholdet strider mod DRs retningslinjer.

Moderation og moderatorrollen

Det afhænger af konteksten og det forventelige indhold, om DR vælger at præ-moderere eller postmoderere, og i så fald hvor ofte nypubliceret indhold skal gennemgås. Hvor ofte og hvor tæt det er nødvendigt at postmoderere det brugerskabte indhold på dr.dk, kan der ikke opstilles entydige regler for. Det afhænger af en række faktorer, såsom emnets karakter, konteksten og målgruppen. Derfor vil graden af postmoderation ofte bero på et skøn, foretaget af producenten i samråd med CR.

DRs redaktører kan autorisere eksterne kernebrugere over 15 år som moderatorer. Moderatorer skal bl.a. gøre DR opmærksom på eller selv slette indlæg, der ikke lever op til en standard, som er fastlagt af DR. DR har løbende kontakt med sine moderatorer. Moderatorernes identitet fremgår ikke af communityet, men deres identitet er DR bekendt. Hvis brugerne er uenige i moderators beslutninger, kan de henvende sig til DR, og det er stadig DR, der har det redaktionelle ansvar. Der gælder særlige regler for børneområdet på dr.dk - se afsnittet om børn.

Brugeroplysninger - opsamling og håndtering

I en række situationer indhenter og gemmer DR personoplysninger fra den enkelte bruger. Det sker typisk i tilfælde, hvor DR tilbyder

- særlige tjenester (fx nyhedsbreve)
- deltagelse i spil eller konkurrencer
- mulighed for, at brugeren kan publicere på dr.dk (fx brugerskabt indhold)

I disse tilfælde gælder følgende retningslinjer:

- Brugeren skal *acceptere*, at DR indhenter og opbevarer personoplysninger.
- DR informerer brugeren om *formålet* med indhentningen af personoplysninger, *hvilke oplysninger* der registreres, samt *hvor længe* DR vil opbevare oplysningerne. Informationerne kan gives på det site på dr.dk, hvor bruger afgiver personoplysningerne.
- DR bruger ikke personoplysninger om brugeren til *andre redaktionelle formål* end det, de blev indhentet til, uden forudgående samtykke fra brugeren og DR Medier.
- DR gør ikke personoplysninger (herunder mailadresse) tilgængelig på sitet, uden at brugeren er gjort bekendt hermed og har givet sit samtykke.
- DR opbevarer personoplysninger *sikkerhedsmæssigt* forsvarligt og træffer foranstaltninger, som forhindrer misbrug af personlige oplysninger, såvel fra DRs side som fra tredjepart. DR

sletter personoplysningerne, når brugeren ikke har været aktiv i 1 år, medmindre der konkret er grund til stadig at opbevare dem.

- Hvis DR opbevarer de indhentede personoplysninger om brugerne hos en *ekstern samarbejdspartner*, skal DR indgå en særskilt databehandleraftale med den eksterne samarbejdspartner. I forhold til brugeren har DR dog stadig det fulde ansvar.
- DR *videregiver* ikke personoplysninger til tredjemand uden forudgående samtykke fra brugeren DR Medier. Det gælder dog ikke i forhold til databehandlere og hostere.
- DR informerer brugerne om, at de som udgangspunkt har ret til at få *indsigt* i de personoplysninger, som er registreret om dem selv, og få slettet eller rettet de oplysninger, de har afgivet.

Ekstern linkning

Redaktionelt begrundede links

Linkning fra dr.dk til eksterne websider skal være redaktionelt begrundede og ske i en relevant, redaktionel kontekst og må ikke skabe tvivl om DRs redaktionelle integritet eller skade DRs offentlige omdømme.

Ved linkning fra dr.dk til et eksternt website skal brugeren så vidt muligt advises om, at han/hun er i færd med at forlade dr.dk. I forbindelse med større samlinger af links til eksterne websites fra dr.dk bør der tilføjes en ansvarsfraskrivelse, som tilkendegiver, at DR ikke er ansvarlig for indholdet på de pågældende websites. En samling af eksterne links må ikke favorisere bestemte holdninger eller producenter frem for andre.

DR respekterer eksterne indholdsleverandørers ophavsret og opbygger ikke samlinger af dybe links til virksomheder og organisationer, som frabeder sig dette. DR linker loyalt, og så det fremgår, at indholdet er publiceret et andet sted end på dr.dk. DR linker ikke, så indholdet på den fremmede side vises i DRs egne indholdsrunder (framing). DR bruger ikke andres varemærke eller logo som link.

Som udgangspunkt linker DR ikke til eksterne websites, der vil blive opfattet som groft stødende for et alment publikum, fx pornografiske, voldsforherligende eller racistisk diskriminerende websider. Undtagelsesvis kan DR i særlige tilfælde og ud fra vægtige, journalistiske grunde linke til et websted, som under normale omstændigheder ville være uacceptabelt. Sådanne undtagelser skal aftales med nærmeste chef, og tilladelse hertil vil kun blive givet ud fra overvejelser om den sammenhæng, linket indgår i på dr.dk (fx om det bidrager væsentligt eller afgørende til indholdet).

Linking til sponsorer og kommercielle links

Så længe der er en relevant, redaktionel begrundelse, kan der godt linkes fra dr.dk til kommercielle sites. Eksterne links må dog ikke have karakter af reklame for denne hjemmeside eller produkter, der kan købes derfra.

Såfremt en aktivitet på dr.dk modtager tilskud, er der tale om sponsorering, og der skal derfor ske kreditering. Det skal tydeligt fremgå, at krediteringen sker som følge af sponsoratet, og at sponsors navn ikke optræder på dr.dk i en redaktionel kontekst. Der må ikke krediteres med brug af logo og der må ikke kunne linkes fra krediteringen. Hvis der er tale om sportssponsorater, kan det dog være en del af aftalen, at sponsors logo skal findes på en ikkeklikbar måde på dr.dk, se nærmere i kapitel 19 om sponsorering.

Samarbejdsaftaler, hvor DR fra en part gratis modtager artikler eller andet indhold til DRs hjemmeside, er også sponsorater, og sådanne samarbejdspartner skal også krediteres efter disse regler.

DR må gerne sælge egne produkter, knyttet til eller afledt af programvirksomheden. Dette skal dog ske fra en afgrænset side, dvs. det der i dag er DRs netbutik. DR må gerne linke til denne netbutik fra DRs sider på dr.dk, men disse links må ikke have reklamepræg og der må ikke reklameres for disse produkter eller DRs netbutik i øvrigt i form af bannerreklamer eller lignende på DRs øvrige netsider på dr.dk..Uanset ovenstående må der ikke linkes til DR Netbutik fra sider, som henvender sig specielt til børn.

Kapitel 13

Indsamlinger

Som led i DRs public service-virksomhed kan DR bringe oplysninger om indsamlinger til almennyttige formål.

Omtale/skiltning

Når en institution/forening/komité mv. foranstalter en indsamling, kan denne indsamling markeres i DR ved skiltning/omtale i tv/radio under forudsætning af:

- at, der er tale om en offentlig landsindsamling,
- at indsamlingen ikke forfølger et politisk formål,
- at indsamlingens formål er af velgørende art eller af almen interesse og
- at der af den indsamlende institution, forening eller komité fremlægges anerkendelsesskrivelse fra vedkommende politikmyndighed vedr. indsamlingens anmeldelse. For kirkekollekter gælder det, at de skal være optaget på Præsteforeningens kalender.

Indsamlende organisationer kan få markeret  n landsindsamling pr.  r ved skilt/omtale i tv/radio.

I tilfælde af ekstraordinære landsindsamlinger i katastrofesituationer (jordskælv, hungersnød, krig o.l.) kan organisationerne tillige få disse indsamlinger markeret ved skiltning/omtale.

Direkte links til aktuelle velgørende indsamlinger kan kun anvendes, når DR aktivt deltager i indsamlingen, og skal altid aftales med DR Medier.

Indsamlingsshows og andre DR indsamlinger

DR kan efter opfordring fra velgørende institutioner eller på eget initiativ arrangere store indsamlinger i form af shows i tv/radio eller andre medier. Det kan også ske i samarbejde med andre medievirksomheder.

Alle indsamlingsaktiviteter skal fra gang til gang forelægges og godkendes af DRs direktion. DRs deltagelse i indsamlingsaktiviteter må ikke forhindre DR i at varetage sin forpligtelse til kritisk journalistik over for indsamlinger og de indsamlende organisationers anvendelse af indsamlede midler.

Programmer/arrangementer

DR kan af egen drift vælge at producere programmer eller deltage i arrangementer, der samler ind til et almennyttigt formål, fx ulands-julekalenderen, Danmarks-indsamlingen eller Giro 413. Sådanne indsamlinger skal altid godkendes af DRs direktion.

For at sikre en ligeværdig behandling af alle interesserede organisationer skal organisationerne udvælges efter objektive kriterier, der offentliggøres i god tid inden udvælgelsen. DR kan på samtlige relevante platforme omtale eventuelle arrangementer i forbindelse med de pågældende programmer.

N r DR deltager i indsamlinger eller omtaler dem, skal omtalen af bidragsydere, eventuelle arrangementer og eventuelle partnere ske sådan, at det ikke ligner eller virker som reklame og produktanprisning.

Kapitel 14

Konkurrencer, quiz og spil

Generelt

Gameshows, quiz'er og seerkonkurrencer i DR bør altid gennemføres ærligt, troværdigt og forsvarligt.

Lotteriloven og markedsføringsloven gælder for dette område. Kontakt JPS (DR Jura) hvis du er i tvivl.

DR må ikke lave købsbetingede konkurrencer.

Det gælder dog ikke programmer med lotto- og tips- og lignende spil, udbudt af Danske Spil.

DR gennemfører som udgangspunkt ikke præmiekonkurrencer, hvor udfaldet er baseret udelukkende på tilfældigheder. I gameshows, quiz'er og konkurrencer, hvor der er tale om betydelige præmier, bør deltagerne tildeles præmier på baggrund af aktiviteter eller spørgsmål, der afprøver deres evner/viden eller anden form for præstation, som passer til deltageren og programmets målgruppe.

Det er afgørende, at DR bevarer sin redaktionelle uafhængighed, og DR må derfor være påpasselig med ikke at skabe unødigt promovning og eksponering af præmier i form for tjenester, produkter eller publikationer i programmet. Præsentationen af præmier skal være kort og neutral.

Der bør ikke anvendes præmier, som samtidig omtales redaktionelt i programmet. Spørgsmål i konkurrencer, quiz'er eller gameshows bør ikke referere til produkter eller tjenester, der udloddes som præmier.

Ved aktuelle kulturelle begivenheder kan DR udlodde CD'er, koncertbilletter og lignende. Omtalen må ikke have karakter af reklame (se i øvrigt kapitel 18)

Retter konkurrencen sig mod børn udvises særlig agtpågivenhed, og der gælder særlige regler. Kontakt DRs Juridisk Politisk Sekretariat herom.

Deltagere (medvirkende)

For DRs quizprogrammer, gameshows og konkurrencer, skal det altid gøres klart for deltagerne under hvilke betingelse de medvirker.

Som udgangspunkt skal der for medvirkende i TV underskrives en aftale, for radio skal de medvirkede modtage en mundtlig briefing og på nettet bør betingelserne for deltagelse fremgå tydeligt.

Deltagere i gameshows eller quiz'er skal behandles ærligt og fair. DR-medarbejdere skal være opmærksomme på, at mange sandsynligvis aldrig har optrådt på tv.

Deltagerne skal gøres opmærksom på, hvad der skal ske, og om de skal grines af eller med. Der er speciel grund til at være opmærksom på dette, når det gælder deltagere, som uvidende er blevet tilmeldt af venner eller familie, og som fx udsættes for skjult kamera.

Ingen DR-medarbejdere eller medlemmer af deres husstand kan deltage i konkurrencer, der afholdes af DR.

Sikkerhed

Ingen medvirkende må bringes i en situation, der kan være til fare for deres helbred eller sikkerhed, og ingen deltagere må blive opfordret til at gøre noget, der kan bringe deres liv og helbred i fare.

I tilfælde, hvor konkurrencer er fysisk krævende, kan det være passende, at deltagere

udfylder et spørgeskema for at sikre den fornødne fysiske formåen.

Præmier

DR bør normalt betale for de præmier, der udloddes i programmerne.

Præmier til seerne og medvirkende skal i alt overvejende grad tænkes som fx rejser og oplevelser, der ikke entydigt kan forbindes med en virksomhed eller et produkt, for at det ikke skal kunne opfattes som skjult reklame. Hvis der er tale om konkrete produkter, skal man være særlig opmærksom på, at omtalen af præmien sker kort og neutralt, og man må ikke oplyse detaljer om producenten eller leverandøren af en præmie.

Det er ikke passende at anvende licensmidler til præmier, som antager høje værdier, især i forbindelse med kontante præmier.

Hvis der er et større udbud af præmier, bør de stamme fra forskellige producenter og leverandører.

Sponsorering af præmier

Se om sponsorering i afsnit 19

Beskatning af præmier

Der skal enten betales skat af præmien eller gevinstafgift. Når deltagerne i en quiz, konkurrence e. lign, udvælges eller castes, skal vinderen betales skat. Når der er adgang for alle til quiz, konkurrence e. lign, betales der gevinstafgift af præmiesponsor eller DR, Hvis vinderen skal betale skat skal dette oplyses som en del af konkurrencebetingelserne.

I tvivlstilfælde kontakt DRs Juridisk Politisk Sekretariat.

Overtaksering

DR laver ikke præmiekonkurrencer med indtægtsgivende sms- og telefonservice, dvs. konkurrencer, som prisfastsættes, så opkaldets pris overstiger de udgifter, der er til at drive og etablere tjenesten.

Kapitel 15

Valg og folkeafstemninger

DR skal i forbindelse med valgdækning lægge særlig vægt på ytringsfriheden, alsidighedsforpligtelsen og lighedsgrundsætningen.

DR har i forbindelse med valg og folkeafstemninger en skærpet forpligtelse til at være oplysende, alsidig, mangfoldig og uafhængig i sin dækning både op til og under selve afstemningen. Opgaven er at levere:

- Nyhedsdækning
- Journalistisk granskning af forslag og holdninger
- Oplysning

som let led i opfyldelsen af DRs idégrundlag. At styrke borgernes handleevne i et demokratisk samfund. Valgdækningen omfatter både tv, radio, internet mv. Dækningen er både national og regional.

Særudsendelser udgår

Når et folketingsvalg er udskrevet, udgår eventuelle særudsendelser fra de enkelte partiers landsmøder. Ved folkeafstemninger og kommunalvalg udgår sådanne udsendelser fra tre uger før valgdagen. DR skal i perioden op til et valg eller en folkeafstemning have skærpet opmærksomhed på lighedsgrundsætningen ved valg af medvirkende i alle programmer.

DR skal sikre lige vilkår for alle opstillingsberettigede partier ved valg og sikre en ligeværdig præsentation af de centrale holdninger og parter ved en folkeafstemning. Ved folkeafstemninger gælder alsidighedsforpligtelsen og lighedsgrundsætningen først og fremmest i relation til afstemningstemaet.

DR skal sikre, at den bredest mulige del af befolkningen får mulighed for at stifte bekendtskab med de forskellige partier og holdninger. Det er både DR's opgave at præsentere danskerne for de forskellige holdninger og at efterprøve disse gennem journalistisk granskning.

DRs øvrige valgdækning foregår efter sædvanlige redaktionelle kriterier.

Kapitel 16

Habilitet

Som licensfinansieret public service-station indtager DR en særstatus. Det indebærer blandt andet en skærpet pligt til at sikre, at programvirksomheden er uafhængig af kommercielle, økonomiske og politiske interesser. Der må ikke kunne rejses tvivl om programmets, medarbejdernes eller DRs integritet, troværdighed eller uafhængighed.

Hovedprincippet

Det er afgørende, at DRs medarbejdere ikke sammenblender personlige og/eller private interesser med deres programarbejde. Medarbejdernes private engagementer må ikke kunne rejse berettiget tvivl om DRs uafhængighed.

Radioloven

Det følger radiolovens §10, at DR skal lægge vægt på saglighed og upartiskhed. Dette indebærer, at DRs medarbejdere i deres virke skal være uafhængige af personlige og økonomiske interesser i forhold til det arbejde, der udføres i DR.

Forvaltningsloven

Forvaltningslovens principper finder anvendelse. (*jf. Forvaltningslovens § 3*).

DRs medarbejdere har pligt til at oplyse nærmeste chef om lønnede og ulønnede aktiviteter, medlemskaber og engagementer, som kan skabe interessekonflikter i forhold til deres redaktionelle eller andre konkrete opgaver. Det samme gælder andre forhold som fx familiemæssige, økonomiske eller politiske.

Personlige eller økonomiske interesser

DRs medarbejdere må ikke beskæftige sig med en virksomhed eller organisation, hvis medarbejderen, den nærmeste familie eller andre nærtstående har personlige eller økonomiske interesser i virksomheden.

Medarbejdere i DR kan ikke engagere sig i forretningsmæssig (herunder konkurrerende) virksomhed, som vil kunne indvirke på den pågældendes forhold til DR. Meddelelse om potentiel eller aktuel interessekonflikt skal rettes til nærmeste chef.

Ytringsfrihed

Der skelnes mellem om medarbejderen engagerer sig i den offentlige debat som privatperson eller DR-ansat

Ytringsfrihed som DR-ansat

Medarbejderen kan kun engagere sig i den offentlige debat med DR som afsender, hvis det sker efter aftale med nærmeste chef.

Medarbejderne må ikke underskrive debatindlæg mv. med angivelse af DR-stillingsbetegnelse eller andet, der knytter indlægget sammen med DR som institution, medmindre man netop udtaler sig som DR-person.

Medarbejdere i DR må ikke under deres arbejde skilte med - endsige propagandere for - egne holdninger, medmindre det sker som led i et redaktionelt koncept med holdningsprægede værter. DRs medarbejdere, som går på skærmen, skal derfor være opmærksomme på både sprog, tale og påklædning. Beklædning, der signalerer politiske holdninger som fx T-shirts med "Bevar Christiania" eller "Værn om Danmark", er som hovedregel ikke tilladt. Det samme gælder beklædning med synlige logoer for bestemte tøjmærker. Partisan-tørklæder med inskriptioner som fx USSR, US og FUCK forstyrrer kommunikationen og bør undgås.

Konsekvensen for medarbejdere, der har engagementer som beskrevet ovenfor, eller som på

anden måde er omfattet af ovenstående, kan være en kortere eller længere varende begrænsning eller ændring i arbejdsområder, øjeblikkelig omplacering eller afskedigelse.

Ytringsfrihed som privatperson

DR respekterer sine ansattes grundlovssikrede rettigheder, herunder ytringsfrihed og ret til at være medlem af politiske partier eller interesseorganisationer. Men kravet om troværdighed og uafhængighed i DRs programvirksomhed kan gøre politiske og ideologiske engagementer uforenelige med konkrete arbejdsopgaver.

Medarbejdere, der er værter eller programmedarbejdere, må ikke kunne forbindes med en særlig politisk overbevisning eller holdning på et bestemt område, fx vedrørende miljø, sygehusbehandling, udlicitering mv. I hvilket omfang medarbejderens arbejdsopgaver er forenelig med privat ytring, baseres på en konkret vurdering af den nærmeste chef.

Hvis medarbejderen indtager en central position i DR, fx som vært, vil denne funktion oftest ikke kunne varetages samtidig med, at man deltager i underskriftindsamlings-, ambassadørvirksomhed eller lign. for konkrete sammenslutninger eller organisationer, som har til formål at påvirke politikerne med deres lobbyvirksomhed. Chefen kan i særlige tilfælde give tilladelse til ambassadørvirksomhed, deltagelse i velgørende organisationers arbejde eller tilsvarende, hvis chefen vurderer, at dette ikke vil anfægte DRs troværdighed.

Medarbejdere, som opstiller til folketings-, regions-, kommunal-, menighedsråd- eller EUparlamentsvalg, skal meddele sin opstilling til nærmeste chef, der herefter foretager en vurdering af, om medarbejderen kan fortsætte i sin funktion i DR op til valget, eller om der må ske en begrænsning af arbejdsområderne. I denne periode er hovedlinjen, at medarbejderen ikke må komme på skærmen, i radioen eller være synlig på nettet. I chefens vurdering skal der lægges afgørende vægt på DRs uafhængighed af partipolitik mv.

Bijob

DRs medarbejdere må ikke have lønnede eller ulønnede bijobs, der kan skabe tvivl om DRs troværdighed og uafhængighed. Tilsidesættelse af reglerne om bijob kan medføre ansættelsesretlige konsekvenser, herunder irttesættelse, tjenstlig advarsel eller afskedigelse. I en række tilfælde kan det imidlertid være i såvel medarbejderens, DRs som offentlighedens interesse, at medarbejdere deltager i fx foredrag eller debatter.

Fastansatte og tidsbegrænset ansatte

Disse regler gælder for såvel fastansatte som medarbejdere, der er ansat på en tidsbegrænset kontrakt (TBA'ere). Endvidere skal DRs chefer ud fra konkrete vurderinger sikre, at også freelancere lever op til kravene om troværdighed og uafhængighed.

Forhåndsgodkendelse

Bibeskæftigelse uden for DR forudsætter, at medarbejderen i hvert enkelt tilfælde på forhånd har indhentet en godkendelse fra sin chef. Ansøgningen skal rumme udførlige oplysninger om bibeskæftigelsens art og honorering. Tilladelse til bibeskæftigelse kan maksimalt gives for ét år ad gangen.

Kriterier

I forbindelse med vurderingen af anmodninger om bibeskæftigelsestilladelse bliver følgende lagt til grund:

- Om der kan rejses tvivl om interessekonflikter eller sammenblanding af interesser.
- Om der kan rejses tvivl om den enkelte medarbejders troværdighed og uafhængighed i forbindelse med det beskrevne engagement.
- Om omfanget af bibeskæftigelsen har en sådan karakter, at bibeskæftigelsen påvirker en pågældendes forpligtelser og ansvar i forhold til arbejdet i DR - herunder mødetidsændringer, vagtplanlægninger m.v.

- Den eventuelle økonomiske gevinst, som er forbundet med bibeskæftigelsen, må ikke antage et omfang, der kan rejse tvivl om den pågældendes uafhængighed eller loyalitet over for DR. Der er en vejledende beløbsgrænse på 300.000 årligt. Den enkelte chef kan efter en konkret vurdering fravige denne grænse.
- Der må ikke være tale om et større antal faste bibeskæftigelsesarrangementer med en bestemt opdragsgiver, som kan vurderes at give et særligt afhængighedsforhold såvel i omfang som økonomisk.
- Chefen kan give tilladelse til faste aftaler om klummeskrivning, artikler eller kommentatorvirksomhed i andre medier ud fra ovennævnte hensyn.
- Der kan ikke gives tilladelse til bibeskæftigelse i konkurrerende virksomhed, hvis risikoen for identitetsoverførsel på nogen måde er til stede.

Medietræning mv.

Medarbejdere i DR kan ikke deltage i bibeskæftigelsesaktiviteter, hvori der indgår direkte eller indirekte medietræning, kommunikationsøvelser, eksempler på konkret oplæring i medieteknikker mv. Undtaget herfor er undervisning på journalistuddannelserne, kurser under Den Journalistiske Efteruddannelse og lignende.

Medvirken i andre medier

Al medvirken i andre medier kan kun ske efter chefens tilladelse.

Andre ydelser

Det er forbudt i forbindelse med godkendt bibeskæftigelse at modtage ydelser i form af rejser, betalt ophold eller lignende udover et bagatelniveau (fx et par flasker vin for et foredrag).

Godkendelse af omtale

Medarbejderen skal være opmærksom på den kontekst, bijobbet indgår i, og den måde, hvorpå medarbejderens medvirken omtales af arrangøren. Medarbejderen skal betinge sig på forhånd at se og godkende omtale, hvori medarbejderens navn indgår.

Gaver

DR-medarbejdere må ikke udnytte deres stilling til at opnå private fordele. Tilsidesættelse af reglerne om gaver kan medføre ansættelsesretlige konsekvenser, herunder irrettesættelse, tjenstlig advarsel eller afskedigelse.

Det samme gælder redaktioner eller enheder, der forsøger at opnå særlige ydelser eller fordele i kraft af deres enheds eller redaktionens DR-tilknytning.

Det er ikke tilstrækkeligt, at medarbejderen selv eller redaktionen mener, at kravet til integritet, troværdighed og uafhængighed er tilgodeset. Det er også vigtigt, at andre uden for DR opfatter det som rimeligt, og at de pågældende gaver og rabatter heller ikke af omverdenen kan opfattes som problematiske.

Afvisning og returnering af gaver

Gaver skal afvises, medmindre der er tale om rene bagateller (fx reklameartikler, et par flasker vin), personlige hilsener eller gaver af et naturligt omfang i forbindelse med runde dage, jubilæer mv. Det påhviler den enkelte ansatte i fornødent omfang at informere sine kilder og kontakter om denne praksis, herunder - med henvisning til disse regler - at returnere tilsendte gaver, der falder uden for bagatelgrænsen. I tvivlstilfælde spørges nærmeste chef.

Lån og rabatter

Tilsvarende må DR-medarbejdere ikke modtage eller forsøge at opnå lån, gaver af betydning, rabatter eller andre fordele fra virksomheder (herunder teatre, etablissementer o.l.) eller enkeltpersoner, som kan tænkes at have interesse i at opnå reklamevirkning eller i at opnå arbejde for/leverancer til DR.

Gaver uafhængigt af DR

Som hovedregel kan DR-medarbejdere acceptere gaver og rabatter, som en hel stand kan modtage uafhængigt af DR. I hvert enkelt tilfælde foretages et konkret skøn.

DR skal som virksomhed værne om sin integritet, og derfor skal tilbud om personlige invitationsrejser, tilskud/sponsorater af fester og andre former for større, gratis ydelser fra kilder eller forretningsforbindelser afvises.

Tvivel hos medarbejdere eller redaktioner om varetagelse af disse hensyn skal altid forelægges for højere instans i DR.

Kapitel 17

DRs logo og varemærker

DR er en uafhængig public service-virksomhed. Der må ikke være tvivl om denne uafhængighed, og DR er derfor meget opmærksom på den måde og den sammenhæng DRs varemærker og logo optræder i. DRs varemærker må således kun anvendes af andre end DR, hvis der er konkret givet tilladelse til det.

DRs koncernlogo

DRs koncernlogo må som udgangspunkt kun anvendes, når DR selv står som afsender - det vil sige i sammenhænge, som DR selv står inde for.

I særlige tilfælde kan DRs Kommunikationsdirektør give tilladelse til, at DRs koncernlogo bliver anvendt af vores samarbejdspartnere. Tilladelsen bliver vurderet ud fra:

- At DR har en helt særligt interesse i, at vores logo bliver anvendt.
- At den sammenhæng logoet optræder i bidrager væsentligt til DRs virksomhed.
- At formålet med anvendelsen af DRs logo relaterer sig til DRs kerneområder.
- Om DRs logo bliver anvendt i en sammenhæng med et kommercielt, nonkommercielt eller godgørende formål.

Hvis DRs leverandører ikke anvender DRs logo og varemærker, kan de på neutral måde omtale, at de har DR som kunde i salgsmateriale, på hjemmesider mm. Men DR ønsker ikke, at eksterne firmaer anvender udsagn som "DR er fast kunde", og DR udtaler sig heller ikke om vores leverandørers produkter og ydelser i fx deres pr- og markedsføringsmaterialer.

I redaktionelle sammenhænge, fx som illustration til en artikel om DR, kan DRs koncernlogo dog anvendes uden forudgående tilladelse.

DRs kanallogoer, programlogoer og andre DR-logoer

DRs kanallogoer, programlogoer, Koncerthuslogoer og andre DR-logoer kan kun anvendes efter konkret tilladelse fra DRs markedsføringsdirektør. Disse logoer kan dog uden forudgående tilladelse anvendes i redaktionelle sammenhænge.

Bygninger, effekter og kulisser

Ud fra en konkret vurdering kan bygninger, kulisser og effekter udlånes til fx optagelser. DRs kommunikationsdirektør eller DRs markedsføringsdirektør skal give tilladelse.

Medarbejdere i DR skal have tilladelse fra DR Medier, hvis man ønsker at optræde med et DRprogramkoncept eller -format uden for DR, fx en live-opførelse af et litteraturprogram på en bogmesse eller et debatprogram på en konference. Undtaget herfor er arrangementer, der alene har til hensigt at reklamere for et af DRs programmer eller for DR.

Kapitel 18

Skjult reklame eller redaktionel omtale af produkter o.lign.

Et af DRs særkender er, at DRs sendeflader og programmer ikke indeholder reklame. Det er derfor vigtigt, at alle medarbejdere og samarbejdspartnere er opmærksomme på at forhindre skjult reklame i DRs programmer. Det er vigtigt altid at være opmærksom på at, mange virksomheder, organisationer, producenter o. lign. kan have en kommerciel interesse i at deres produkt bliver eksponeret på DRs flader. Derfor skal der altid foretages en vurdering om der foreligger reel redaktionelle begrundelser for en eksponering.

Rosende omtale af en vare eller tjenesteydelse i et program kan være skjult reklame. Også omtaler, der ikke er rosende kan være skjult reklame, fx hvis omtalen af et produkt er detaljeret med ledsagelse af telefonnumre eller visning af navne eller logoer. Også billeddækning kan i forbindelse med omtale have en kommerciel værdi og være skjult reklame.

I forbindelse med værtsbårne programmer, hvor værten har en særlig kommerciel interesse i programindholdet, skal der på forhånd indgås særlige aftaler om bl.a. eksponering af egne produkter.

Omtale af DRs egne programmer skal ske efter sædvanlige redaktionelle kriterier.

Programpræsentation, herunder trailers og spot, er ikke reklame.
Vedrørende sponsorering: se kap. 19.

Vedrørende medarbejderes medvirken i reklamer eller andre aktiviteter, der har til formål at fremme kommercielle aktiviteter eller interesse, se kap. 16.

Vedrørende præmier: se kap. 14 og om sponsorerede præmier se kap 19.

Vedrørende linkhenviisning på dr.dk: se kap. 12.

I tvivlstilfælde: Kontakt DRs Juridisk Politisk sekretariat.

Kapitel 19

Sponsorering

DRs programvirksomhed er baseret på licensfinansiering. Sponsorering kan kun betragtes som et supplement og kan alene anvendes, når hensynet til DRs programfrihed - navnlig hensynet til saglighed, upartiskhed samt uafhængighed af økonomiske særinteresser - er overvejet. Der må heller ikke i sponsorerede programmer være anledning til, at der seriøst kan rejses tvivl om DRs, programfladens, de enkelte programmers og medarbejdernes integritet, troværdighed og uafhængighed.

Når et produkt vises meget, bør DR-medarbejderen overveje at betale for produktet. Stor eller gentagen eksponering øger risikoen for reklamevirkning.

Hvad er sponsorering

Sponsorering er enhver form for ydelse af direkte eller indirekte tilskud til finansieringen af radio- og fjernsynsprogrammer, herunder tekst-tv-sider, med henblik på at fremme den pågældendes navn, mærke (logo), image, aktiviteter eller produkter.

- Gratis lån af ting og produkter til et program (fx biler eller tøj til en programvært) er sponsorering (også kaldt produktsponsorering eller naturaliesponsorering).
- Betaling af rejseomkostninger, herunder til redaktionelle invitationsrejser, er sponsorering.
- Ekstraordinære store prisnedslag/ekstraordinære store rabatter ved indkøb af produkter eller ydelser til et program kan være et indirekte tilskud og dermed sponsorering.
- Generelle mængderabatter er ikke sponsorering.

Egentligt samarbejde med firmaer, der selv udøver virksomhed ved udsendelse eller produktion af radio- og fjernsynsprogrammer, film, cd'er mv., betragtes efter loven ikke som sponsorering (men som co-produktion). Men her er det vigtigt at huske, at det ikke må være skjult reklame.

Hvilke programmer kan sponsoreres

DR anvender primært sponsorering på større programsatsninger som fx produktioner og transmissioner med DRs ensembler, underholdnings- og fiktionsprogrammer/serier samt sportsprogrammer.

Ved sponsorering af faktaprogrammer samt ved naturaliesponsorering (produktsponsorering) skal der anlægges en restriktiv fortolkning af princippet om, at der ikke seriøst må kunne rejses tvivl om DRs, programmets og medarbejdernes integritet, troværdighed og uafhængighed. Faktaprogrammer er i denne sammenhæng programmer om samfundsforhold, sociale forhold, forskning, videnskab og teknologi samt undervisningsprogrammer.

Tilskud fra virksomheder og organisationer kan som udgangspunkt ikke ske til programmer, der drejer sig om emner eller forhold, der er omfattet af de pågældende virksomheders eller organisationers forretningsmæssige eller organisatoriske interesser. Sådanne programmer kan godt modtage tilskud i form af rekvisitter, lån af locations mv.

Der kan modtages tilskud fra offentlige myndigheder, hvis der er tale om programmer af alment oplysende karakter. Særlige institutionsinteresser må ikke tilgodeses gennem tilskud.

Ved tvivl skal disse spørgsmål forelægges nærmeste chef.

Følgende programmer kan ikke sponsoreres:

- Nyheds- og aktualitetsprogrammer.
- Spots og trailere for sponsorerede programmer.

- Radioprogrammer, bortset fra ensembleerne - se nedenfor om præmier.

For dr.dk gælder samme regler som for DRs øvrige medier.

Hvem kan være sponsor

Som udgangspunkt kan virksomheder, fonde, organisationer, foreninger etc. optræde som sponsorer.

Følgende virksomheder og organisationer kan ikke være sponsorer

(se bl.a. Radio- og Fjernsynslovens § 83):

- Virksomheder mv., hvis hovedvirksomhed er at producere eller sælge tobaksprodukter eller andre varer, der fortrinsvis benyttes i forbindelse med rygning.
- Arbejdsgiverorganisationer, fagforeninger, politiske partier og religiøse bevægelser.
- Virksomheder, hvis hovedvirksomhed er at producere eller sælge drikkevarer med et alkoholindhold på 2,8 pct. vol. eller derover.
- Virksomheder, hvis virksomhed omfatter fremstilling eller salg af lægemidler, som er receptpligtige efter lov om lægemidler.

Hvordan krediteres sponsor

DR-medarbejderen skal sørge for, at det sponsorerede program krediteres i rulleteksten. Som hovedregel er det sponsors virksomhedsnavn, der skal anføres. Ikke sponsors logo. Der må ikke anvendes en lydbaggrund, som har tilknytning til sponsor eller sponsors produkter.

Sponsorangivelser må ikke forekomme inde i et program.

- DR anvender ikke skiltensponsorering i tv, medmindre der er givet en konkret dispensation af DR Medier, fx ved større sportsbegivenheder/transmissioner.
- I radioen (hvor kun ensembleerne kan sponsoreres) skal sponsorkrediteringen ske i neutral form. Den må ikke ledsages af en lydbaggrund, som har tilknytning til sponsor eller sponsors produkter.

Den samlede varighed af kreditering pr. program må ikke overstige:

- 10 sekunder, når der er en eller to sponsorer.
- 30 sekunder, hvis der er tre eller flere sponsorer.

Hvis virksomhedsnavnet ikke er kendt i offentligheden, kan det undtagelsesvis accepteres, at virksomheden krediteres med det navn (evt. et produktnavn), hvorunder den markedsfører sig. DR-medarbejderen skal lægge vægt på:

- Om der er tale om et navn, som sponsor i forvejen markedsfører virksomheden under.
- Om det er et navn, som virksomheden er alment kendt under.
- Om dette navn er generelt indarbejdet i Danmark.

Sponsorerede præmier

Præmier til seerne og medvirkende skal i alt overvejende grad tænkes som fx rejser og oplevelser, der ikke entydigt kan forbindes med en virksomhed eller et produkt, for at det ikke skal kunne opfattes som skjult reklame.

Sponsors navn må ikke nævnes i programmet under nogen form og kan kun eksponeres i rulleteksten.

Hvis der er tale om konkrete produkter, skal man være særlig opmærksom på, at omtalen af præmien sker kort og neutralt. I forbindelse med rejser, hotelophold og lignende må der aldrig ske omtale af fx fly- eller rejseselskab.

Hvis programmet særligt henvender sig til børn under 14 år, må sponsorerede præmier ikke vises, men der kan gives neutral oplysning om deres art og beskaffenhed.

Vær opmærksom på:

- Præsentationen må ikke ligne eller virke som en reklame. Undgå at præsentationen er lang, kan virke anprisende eller fokuserer særskilt på logoer.
- Sponsors navn må aldrig nævnes i selve programmet.
- Ikke at lave aftaler om, at sponsor betaler visningsafgift, eller aftaler, som sikrer en produktsponsor en bestemt eksponering af det sponsorerede produkt.
- Alle indslag, der eksponerer præmier, skal forud godkendes af den ansvarlige redaktør i DR Medier.

Særligt om radio

Radioens præmier til lyttere må ikke være sponsorerede. Det betyder dog ikke, at DR ikke kan præmiere lytterne med cd'er, koncertbilletter og lignende, hvis en af følgende betingelser foreligger:

1. DR betaler *kostpris* for præmierne. Kostpris betyder, at det skal være en reel betaling - ikke kun symbolsk - men den kan godt være under markedspris.
2. Der er tale om cd'er, som DR har modtaget uanmodet som en del af *rundsumsaftalen*. Rundsumsaftalen dækker en mængde uspecificeret musik, som DR betaler et fast årligt beløb for.
3. Præmien er en *oplevelse*, der ikke kan købes, fx en tur backstage med en kunstner.

Se også:

Radio- og Fjernsynslov LBK nr. 410 af 02/05/2006 - kapitel 11

Bekendtgørelsen nr. 1368 af 15/12/2005 om reklame og sponsorering i radio og fjernsyn - kapitel 4

Kapitel 20

Lytter- & seerhenvendelser samt klager

Det er vigtigt for DR at vide, hvad lyttere og seere mener. Derfor undersøger DR løbende lytternes og seernes vurderinger og holdninger. Samtidig modtager DR flere hundrede tusinde henvendelser hvert år - og er i løbende dialog med befolkningen på mange forskellige måder. Det er afgørende for DR at bruge dette store input bedst muligt.

DR kan altid kontaktes via DR Licens- og Programservice, der modtager spørgsmål, forslag eller kommentarer vedr. programmerne.

Adresse:

- DR Licens- og Programservice, DR Byen, 0999 København C. Tlf. 3520 3520. E-mail: www.dr.dk/kontakt

DR kan også kontaktes via de enkelte redaktioner og enheder og via de regionale DRdistrikter. Adresser mv. kan findes på www.dr.dk/omdr eller i telefonbogen.

For at styrke klagebehandlingen og arbejdet med programetikken oprettede DR pr. 1. januar 2005 en stilling som programchef for Etik og Klagesager - i daglig tale Lytternes og Seernes Redaktør (se www.dr.dk/etik).

Udover sin rolle som klageinstans (se nedenfor) skal redaktøren sikre, at DR generelt bliver bedre til at svare på kritik og henvendelser. Bl.a. skal samtlige nyansatte programmedarbejdere i DR have en grundig introduktion til DRs programetik og håndtering af klagesager. Lytternes og Seernes Redaktør har også mulighed for at tage sager op af egen drift.

Det er en del af DRs opgave som public service-virksomhed at være åben og omhyggelig i forbindelse med kritik fra lyttere eller seere. Derfor inviterer DR til, at alle henvender sig, hvis der er ting i programmerne eller DRs arbejdsform, som kan give anledning til kritik.

Klageadgang

Klager over DR kan sendes direkte til den relevante afdeling eller redaktion. De kan også sendes til DR Licens- og Programservice, DR Byen, 0999 København C. - på mail kan det ske via www.dr.dk/kontakt

Almindelige kritiske kommentarer til udsendelser mv. behandles ikke som selvstændige klagesager i DR. Men kommentarerne registreres og er et af de vigtige pejlemærker i de løbende programovervejelser. En selvstændig klagebehandling foretages i DR typisk i de sager, der handler om væsentlige brud på god programetik. Klages der fx over, at DR har afvist at korrigere forkerte oplysninger, har nægtet berettiget genmæle, har brudt reglerne for brug af skjult kamera, har krænket privatlivets fred eller gjort sig skyldig i ærekrænkelse mv., vil klagen hurtigst muligt blive undersøgt og besvaret individuelt.

DR forpligter sig til at svare på en klage inden for fire uger - men prøver at besvare den væsentligt hurtigere. Uddrag af afgørelser i klagesager offentliggøres på www.dr.dk/etik.

Svarpolitik

DR skal svare hurtigt og venligt på alle henvendelser. Er det ressourcemæssigt umuligt at svare individuelt, må der som minimum svares ved hjælp af venlige standardsvar.

Hvis der på www.dr.dk er DR-postkasser eller DR-email-adresser, hvor alle henvendelser som udgangspunkt ikke besvares personligt, skal der sendes et autosvar, som forklarer svarpolitikken. Autosvaret skal oplyse om, at man kan henvende sig via "Kontakt DR", hvis

man ønsker et personligt svar. For enhver postkasse på www.dr.dk og enhver DR-emailadresse skal den ansvarlige leder sikre, at der er klarhed over, hvem der er ansvarlig for at overvåge og svare.

En DR-medarbejder bør ikke svare på kritik eller klager over sig selv, men videregive sagen til sin redaktionschef eller direktør. Er der tvivl om, hvordan en klagesag bør behandles, skal der søges råd hos nærmeste chef eller DR Jura.

Klagevejledning

Handler klagen om god presseskik eller genmæle - og har klageren en retlig interesse i sagen - pålægger Medieansvarsloven DR at oplyse om muligheden for (inden for fire uger) at anke et helt eller delvist afslag til Pressenævnet, Gyldenløvesgade 11, 1600 København V. Samtidig skal der internt i DR sendes en kopi af afvisningen til Journalen, DR Byen, 0999 København C. Ved mailsvar: Cc: Journalen@dr.dk

Ved hel eller delvis afvisning af alle andre væsentlige klager skal klageren skriftligt oplyses om sin mulighed for at få sagen behandlet af DRs generaldirektør - via lytternes og seernes redaktør. Også i disse tilfælde skal der sendes en kopi af afvisningen til Journalen, DR Byen, 0999 København C. Ved mailsvar: Cc: Journalen@dr.dk

Det er ikke nødvendigt at give klagevejledning i forbindelse med svar på generelle meningstilkendegivelser, svar på generel vurdering eller kritik, svar vedrørende tekniske problemer samt svar på andre klager, der ikke drejer sig om programetiske principper.

Lytternes og seernes redaktør offentliggør løbende oversigter over afgørelser i ankesager samt oversigter over den kritik, DR modtager fra sine brugere. Disse oversigter skal bl.a. være offentligt tilgængelige på www.dr.dk/etik.